

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

รายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
บ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สนองพระราชดำริโดย
โรงเรียนบ้านนาคู่น้อย

ตำบลนาคู่น้อย อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
วันที่ 1 ตุลาคม 2566

**โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
สนองพระราชดำริโดย**

โรงเรียนบ้านนาคู่ ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม รหัสไปรษณีย์ 48130

**บทคัดย่อ
การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น**

การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อปลูกฝัง สร้างให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และทรัพยากรธรรมชาติ รักษาวัฒนธรรมชาติและภูมิปัญญาไทย เพื่อสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรม ภูมิปัญญาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน วิเคราะห์จัดทำเป็นระบบฐานข้อมูล รวมทั้งสร้างความตระหนัก เห็นคุณค่าประโยชน์เพื่อที่จะอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรอย่างยั่งยืน ส่งเสริมสุขภาพของเพียง โรงเรียนบ้านหนองหอย คำอ้อมได้นำลำดับการเรียนรู้ของการศึกษาฐานทรัพยากรท้องถิ่น ส่งสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ ที่ใช้เครื่องมือประกอบการสอนในแต่ละรายวิชาและทำให้นักเรียนเข้าใจ และมีความสุขในการเรียนรู้เป็นอย่างมาก

โรงเรียนบ้านนาคู่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 135 คน มีครู จำนวน 10 คน การศึกษาฐานทรัพยากรท้องถิ่น 9 ใบบาง บูรณาการเข้ากลุ่มสาระดังนี้ ใบบางที่ 1 การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ ใบบางที่ 2 การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สาระที่ 4 การอาชีพ ใบบางที่ 3 การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สาระที่ 2 ชีวิตและสิ่งแวดล้อม ใบบางที่ 4 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน วิถีชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ใบบางที่ 5 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระที่ 2 การวัด ใบบางที่ 6 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์สัตว์ในท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน ใบบางที่ 7 การสำรวจเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ชีวภาพอื่นๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล ใบบางที่ 8 การเก็บรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา สาระที่ 2 หน้าที่ วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต และใบบางที่ 9 การรวบรวมข้อมูลแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม

ศึกษา สารที่ 4 ประวัติศาสตร์ โดยนักเรียนจะต้องเรียนรู้ทรัพยากรในท้องถิ่นและการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่สำคัญคือ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดลักษณะของภูมิปัญญา เข้าใจภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นพื้นฐานของสังคมชุมชน

จากการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดยมีการบูรณาการสู่การเรียนการสอนนั้น ทำให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีผลต่อการดำรงชีวิตและเกิดแนวคิดที่จะสืบสาน ส่งเสริมให้เกิดการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ตระหนัก เห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่นได้ เรียนรู้สัมผัสจริง เกิดทั้งวิทยากร และปัญญา เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สรุปศักยภาพคุณประโยชน์ วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด องค์ความรู้จากการเรียนรู้ อดีต ปัจจุบัน และการคาดการณ์ในอนาคต การนำไปต่อยอดสู่อาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้หลัก “คน คือ ศูนย์กลางการพัฒนา” โดยใช้หลักเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน (มนุษย์) ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นนั่นเอง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้ให้แนวทางดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้บูรณาการในการดำเนินงานในท้องถิ่น ตลอดจน คุณปัทมาวรรณ ราตรี ตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานในพระองค์ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ และศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ได้ให้ความรู้ คำปรึกษา แนะนำ อีกทั้งได้ตรวจสอบเอกสาร จนสามารถดำเนินงานโครงการได้สำเร็จ และขอขอบคุณผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลกุดธาตุ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง เทศบาลตำบลโคกกรวด ที่ให้การอนุเคราะห์สถานที่ศึกษาดูงาน โดยให้การต้อนรับอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนาคู ที่ให้คำปรึกษาคอยช่วยเหลือแนะนำ แนวทางการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อำนวยความสะดวก และข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการดำเนินงาน ขอขอบคุณหัวหน้าส่วนราชการ พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง และบุคลากรทุกท่านขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคูที่เป็นกำลังสำคัญในการดำเนินงานจนทำให้ผลการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านนาคูสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณกำนันผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาคู ประชาชนชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือให้ข้อมูลต่าง ๆ ในการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น จนสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายทำให้ผลการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะกรรมการดำเนินงาน
งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น
โรงเรียนบ้านนาคู

คำนำ

โรงเรียนบ้านนาคูได้ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ พันธุ์กรรมพืช และร่วมสนองพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีพระราชดำริบางประการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชว่า “ การสอนและอบรมให้เด็ก มี จิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณนั้นควรใช้วิธีการปลูกฝังให้เด็กเห็นความงดงาม ความน่าสนใจ และ เกิด ความปิติที่จะทำการศึกษและอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชต่อไป” ซึ่งการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชขององค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นมุ่งเน้นจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น สำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร ท้องถิ่น ปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น ศูนย์ข้อมูลทรัพยากร ท้องถิ่น และสนับสนุนในการอนุรักษ์จัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น นอกจากนี้พันธุ์กรรมพืชแล้วยังรวมถึง ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรทางวัฒนธรรมภูมิปัญญา เพื่อเป็นการอนุรักษ์ ทรัพยากรท้องถิ่นให้รุ่นลูกสืบไป

การดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นของโรงเรียนบ้านนาคู ส่งผลต่อความสามารถในการ อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลนาคู สามารถพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น รักษา ทรัพยากรท้องถิ่นให้ลูกหลานได้ใช้ประโยชน์ ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของคนในชุมชนได้อีก ทางหนึ่งด้วย

โรงเรียนบ้านนาคู หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวม ทรัพยากรท้องถิ่น ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ และเป็นแนวทางแก่ผู้สนใจจะดำเนินการตามโครงการ ดังกล่าว ต่อไปได้เป็นอย่างดี

คณะกรรมการดำเนินงาน
งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น
โรงเรียนบ้านนาคู

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
- ความสำคัญและที่มาของการสำรวจ	2
- วัตถุประสงค์ของการสำรวจ	3
- ขอบเขตการสำรวจ	3-7
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	8-11
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการ	12
- อุปกรณ์ที่ใช้ในการสำรวจ	12
- วิธีดำเนินงาน	12-16
บทที่ 4 ผลการสำรวจ	17-36
บทที่ 5 สรุปผลการสำรวจ	37-38
บรรณานุกรม	39
ภาคผนวก	
- ใบงานที่ 1	
- ใบงานที่ 2	
- ใบงานที่ 3	
- ใบงานที่ 4	
- ใบงานที่ 5	
- ใบงานที่ 6	

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงแผนที่	17
ภาพที่ 2 แสดงพื้นที่การทำนา	18
ภาพที่ 3 แสดงสัตว์ในชุมชน	19
ภาพที่ 4 แสดงร้านค้าในชุมชน	20
ภาพที่ 5 แสดงแหล่งน้ำแหล่งที่ 1	21
ภาพที่ 6 แสดงแหล่งน้ำแหล่งที่ 2	22
ภาพที่ 7 แสดงอุณหภูมิ	23
ภาพที่ 8 แสดงความเข้มของแสง	24
ภาพที่ 9 ต้นมะม่วง	28
ภาพที่ 10 ต้นลำไย	30
ภาพที่ 11 ต้นก้นเกรา	32
ภาพที่ 12 ต้นหมากเฒ่า	34
ภาพที่ 13 วิว	36

บทที่ 1

บทนำ

ด้วยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการ อนุรักษ์พันธุ์พืชทรงมีพระราชดำริบางประการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พันธุ์กรรมพืชความว่า “การสอน และอบรมให้เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์พืชพรรณนั้นควรใช้วิธีการ ปลูกฝังให้เด็กเห็นความงดงาม ความน่าสนใจ และเกิดความปิติที่จะทำให้การศึกษา และอนุรักษ์พันธุ์พืช ต่อไป การใช้วิธีการสอน การอบรมที่ทำให้เกิดความรู้สึกกลัวว่า หากไม่อนุรักษ์แล้วจะเกิดผลเสียเกิด อันตรายแก่ตนเองจะทำให้เด็กเกิดความเครียด ซึ่งจะเป็นผลเสียแก่ประเทศในระยะยาว” (สำเนางาน โครงการอนุรักษ์ พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี (อพ.สธ.).ออนไลน์)

โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จัดเป็นสิ่งที่สำคัญซึ่งใช้เป็น จุดเริ่มต้นในการปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชนหันมาสนใจ และเห็นความสำคัญของการ อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะพันธุ์กรรมพืชที่มีคุณค่าและสรรพคุณต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อมนุษย์ มากมาย อันมีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมปกป้องพันธุ์กรรมพืช กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช กิจกรรมปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชกิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุ์กรรมพืช กิจกรรมศูนย์ข้อมูล พันธุ์กรรมพืช กิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช และ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช เมื่อมีการรวบรวมพรรณไม้จากต่างถิ่นมาปลูกเพิ่มขึ้น จึง กลายเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาธรรมชาติทางด้านพฤกษศาสตร์ไปโดยปริยาย อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ใน การศึกษาค้นคว้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของผู้คนทั่วไปหรืออาจเป็นสถานที่ ท่องเที่ยว ที่ช่วยเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจของประเทศ อีกทางหนึ่งด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคู๋ ได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิ ราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยการจัดตั้ง “ศูนย์อนุรักษ์พัฒนาทรัพยากร ท้องถิ่นตำบลนาคู๋” ซึ่งถือเป็นสื่อในการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช เพื่อให้เด็ก เยาวชน ประชาชนที่สนใจได้ใกล้ชิดกับพรรณไม้ชนิดต่าง ๆ ได้ค้นคว้าหาความรู้เห็น คุณค่าประโยชน์ และความ สวยงามของธรรมชาติอันจะนำไปสู่กระบวนการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชต่อไป นอกจากนี้ ในการลงพื้นที่ชุมชนยังถือเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กเยาวชน และประชาชนได้เข้าไปศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ในสาขาต่าง ๆ มีการจัดบันทึกวิเคราะห์จัดเก็บและมีกระบวนการในการนำเสนอเผยแพร่ข้อมูลเพื่อให้ สาธารณชนได้รู้เกี่ยวกับทรัพยากรและภูมิปัญญาของท้องถิ่น

โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) งานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู๋ ได้ดำเนินการ

เพื่อสนองพระราชดำริของพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงคาดหวังให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้มีโอกาสศึกษาพรรณไม้ เข้าใจและเห็นความสำคัญเกิดความรักในต้นไม้ เกิดความเบิกบานใจที่ได้สัมผัสธรรมชาติ ได้อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เพื่อพัฒนาบุคลากรอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรพันธุกรรมพืช โดยมีการใช้ประโยชน์จากพรรณไม้ในการสร้างบรรยากาศในชุมชนให้ร่มรื่นสบายตา กรองมลพิษ และช่วยให้รู้สึกผ่อนคลายทางด้านจิตใจ

จากเหตุผลตามที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รัชกาลที่เก้า รัชกาลที่สิบ ทรงมอบหมายให้เก็บรวบรวม พรรณไม้ท้องถิ่นที่หายากใกล้สูญพันธุ์และรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่ามีโอกาสจะสูญหายไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ค่านิยมของมนุษย์ การช่วงชิงทรัพยากรภูมิปัญญา รวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อตอบสนองกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคู๋จึงได้ดำเนินการศึกษาและสำรวจสภาพความเป็นชุมชนวิถีชุมชนและภูมิปัญญาชุมชนของตำบลนาคู๋ อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู ด้วยการลงพื้นที่สำรวจ บ้านทีก และเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตและเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นการปลูกฝังให้มีความรู้และเข้าใจ เห็นคุณค่าของป่าไม้ทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสำคัญตลอดจนรู้จักการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรเหล่านี้อย่างคุ้มค่าและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาให้อยู่ต่อไปอย่างยั่งยืน ทั้งยังเป็น การปลูกจิตสำนึก กระตุ้นส่งเสริมให้ทุกคนในท้องถิ่นรักถิ่นเกิดของตนเอง

ความสำคัญและที่มาของการสำรวจ

1. ผลการสำรวจทำให้ได้ข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่นซึ่งเป็นข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นใน ด้านพันธุ์พืชและสัตว์ในชุมชน ความเป็นชุมชนวิถีชุมชนและภูมิปัญญาชุมชน
2. ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสำรวจในการ นำไปพัฒนาชุมชน ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลของชุมชนในการดำเนินแผนการพัฒนาชุมชนต่อไป

หลักการ

รู้ทรัพยากร เห็นความหลาย รู้ระบบฐาน

สาระสำคัญ

การสำรวจเก็บรวบรวมและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพ ชีวภาพ รวมทั้งวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ของแต่ละท้องถิ่น ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน วิเคราะห์จัดทำเป็นระบบฐานข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น บ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
2. เพื่อจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น บ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ขอบเขตของการศึกษา

ลำดับการดำเนินงาน

- 1) เก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
- 2) เก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น
- 3) เก็บข้อมูลกายภาพในท้องถิ่น
- 4) เก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน
- 5) เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น
- 6) เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น
- 7) เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
- 8) เก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- 9) เก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
- 10) จัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินงาน

ลำดับการดำเนินงาน 1 เก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่นของตน
2. เพื่อให้เห็นศักยภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดทักษะในการสอบถาม รวบรวมข้อมูลและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

กระบวนการดำเนินงาน

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ดำเนินงานร่วมกับโรงเรียนอาจเป็นโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดการดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง หรือโรงเรียนที่ดำเนินการเรียนการสอนในเขตพื้นที่ ที่มีการสำรวจการเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
2. การสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น ต้องได้ไม่น้อยกว่า 80 % ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด
3. สำรองแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล

4. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

5. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ใบงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่นในใบงานที่ 1 การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 2 เก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบการประกอบอาชีพของบุคคลในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สำรองแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนลงพื้นที่สอบถามข้อมูล
2. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
3. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ใบงานที่ 2 การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 3 เก็บข้อมูลกายภาพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบสภาพภูมิศาสตร์ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สำรองแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเกษตรอำเภอ
3. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ใบงานที่ 3 การเก็บข้อมูลกายภาพในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 4 เก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. วิถีชีวิต แสดงให้เห็นวิถีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น รอบวัน รอบสัปดาห์ รอบเดือน รอบปี
2. สืบหาแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
3. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 4 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน ในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 5 เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของพืชในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของพืชในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สืบหาแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 5 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 6. เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลของสัตว์ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของสัตว์ในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของสัตว์ในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สืบหาแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 6 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 7 เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลของชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่า ของชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สํารวจแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สอบถามข้อมูลจากที่ทำการผู้ใหญ่ ที่ทำการกำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. บันทึกข้อมูล โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 7 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 8 เก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนักถึงการสืบสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สํารวจแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
3. โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 8 การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 9 เก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนักและอนุรักษ์ แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. สํารวจแหล่งข้อมูล กำหนดประเด็นคำถามก่อนสอบถามข้อมูล
2. สัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลจากบุคคล เช่น ผู้อาวุโส ผู้รู้ในท้องถิ่น
3. โดยการกำหนดให้ใช้ ใบงานที่ 9 การเก็บข้อมูลภูมิแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงานที่ 10 จัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของข้อมูลจากผลการเรียนรู้
2. เพื่อบันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูล
3. เพื่อจัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

กระบวนการดำเนินงาน

1. รวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของข้อมูลจากผลการเรียนรู้ 9 ใบบาง
2. บันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูล
  - 2.1) ระบบฐานข้อมูลรูปแบบทะเบียน ใบงานที่ 5 6 7 8 และ 9
  - 2.2) ระบบฐานข้อมูลรูปแบบโปรแกรม หรือไฟล์ข้อมูลใบงานที่ 1 – 9
3. สรุปและรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น จัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นและจัดทำ CD/DVD

พื้นที่การสำรวจ

คือ บ้านนาคุ้มน้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคุ้ม อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ระยะเวลาการสำรวจ

ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนเมษายน พ.ศ. 2566

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ฐานทรัพยากรท้องถิ่น หมายถึง ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นในด้านความเป็นชุมชนวิถี ชุมชนและภูมิปัญญาชุมชน
2. ความเป็นชุมชน หมายถึง ประวัติความเป็นมาของชุมชนการตั้งถิ่นฐาน และแนวปฏิบัติ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น การใช้ทรัพยากรด้านอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค
3. วิถีชุมชน หมายถึง แนวทางในการดำเนินชีวิตความรู้เรื่องสังคมวัฒนธรรมความเป็นอยู่ภูมิปัญญาของคนไทยการประพฤติปฏิบัติการศึกษาอบรมและการสืบทอดวัฒนธรรมจากอดีตถึง ปัจจุบัน
4. ภูมิปัญญาชุมชน หมายถึง ความรู้ความสามารถวิธีการผลงานที่คนในชุมชนได้ค้นคว้า รวบรวมและจัดเป็นความรู้ ถ่ายทอด ปรับปรุง จากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง จนเกิดผลผลิตที่ดี งดงามมีคุณค่ามีประโยชน์ สามารถนำมาแก้ไขปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตได้ ภูมิปัญญาจึงเป็นรากฐานในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน เช่น ภาษาและวรรณกรรม ประเพณี ศิลปวัตถุ และศิลปกรรม การแต่งกาย อาหาร เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำมหากิน ที่อยู่อาศัย สมุนไพร และการแพทย์แผนไทย

บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การสำรวจและรวบรวมข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่นบ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่น้อย อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม เป็นการศึกษาสภาพความเป็นชุมชน วิถีชุมชน และภูมิปัญญา ท้องถิ่น ของบ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่น้อย อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผู้สำรวจได้สำรวจ และศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

1.1 ความสำคัญของการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริ กับนายแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการพระราชวังให้ดำเนินการอนุรักษ์พืชพรรณของประเทศ โดยพระราชทานให้โครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา ฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารพืชพรรณขึ้น

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้เริ่มดำเนินการโดยฝ่ายวิชาการโครงการส่วนพระองค์ฯ สำหรับงบประมาณดำเนินงานนั้น สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อเป็นการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้สนับสนุนให้กับโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยจัดตั้งธนาคารพืชขึ้นในปี พ.ศ.2536 สำหรับเก็บรักษาพันธุกรรมพืชที่เป็นเมล็ดและเนื้อเยื่อ และสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานทุกกิจกรรมของโครงการ พ.ศ. 2536 จนถึงปัจจุบัน

การดำเนินงานตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ได้มีการกำหนดแนวทางและกรอบกิจกรรม 8 กิจกรรม ที่อยู่ภายใต้ 3 กรอบการดำเนินงาน

กรอบที่ 1 การเรียนรู้ทรัพยากร เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการพัฒนา และด้านการบริหารจัดการ ด้านปกป้องทรัพยากรของประเทศ จึงต้องมีการเรียนรู้ทรัพยากรในพื้นที่ป่าธรรมชาติดั้งเดิมที่ปกป้องรักษาไว้ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงาน ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช และกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืช

กรอบที่ 2 การใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศึกษาวิจัย และประเมินศักยภาพของทรัพยากรต่าง ๆ ใน อพ.สธ. ทั้งในด้านการพัฒนาและการบริหารจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ. ให้เป็นเอกภาพ สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน โดยบรรลุจุดมุ่งหมายตามแนวพระราชดำริ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานได้แก่ กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช

กรอบที่ 3 การสร้างจิตสำนึกเพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะเยาวชน นักเรียน นิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพืชพรรณไม้ และการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ของประเทศ จนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ มหาชนชาวไทย โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงาน ได้แก่ กิจกรรมที่ 7 กิจกรรม สร้างสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืช และกิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

1.2 ความสำคัญของการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

กิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ หน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมสนับสนุนงานของ อพ.สธ. ในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของทุนสนับสนุน หรือดำเนินงานที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของ อพ.สธ. โดยอยู่ในกรอบของแผนแม่บท อพ.สธ. นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้เยาวชนและประชาชนได้สมัครเข้ามาศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติในสาขาต่าง ๆ ตามความถนัดและสนใจ โดยมีคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาให้ คำแนะนำ และให้แนวทางการศึกษา ได้แก่ ชมรมนักชีววิทยา อพ.สธ. และชมรมคณะปฏิบัติการ อพ.สธ. ซึ่งจะเป็นผู้นำในการถ่ายทอดความรู้และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศให้แก่ เยาวชนและประชาชนชาวไทยต่อไป โดยที่ อพ.สธ. ประสานงานหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริให้ ดำเนินการในกิจกรรมนี้ โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นระยะๆ ละ 5 ปี ให้สอดคล้องกับแนว ทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยงาน ตนเองให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผน ปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้น ๆ

2. แนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากร

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีสายพระ เนตรยาวไกลทรงเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชในปี พ.ศ. 2503 ทรงอนุรักษ์ต้นยางนาในปี พ.ศ. 2504 ทรงให้นำพรรณไม้จากภูมิภาคต่าง ๆ มาปลูกไว้ในสวนจิตรลดาเพื่อเป็นแหล่งศึกษาและทรงมี โครงการพระราชดำริที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากร พัฒนาแหล่งน้ำ การอนุรักษ์และพัฒนาดิน อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 สมเด็จพระ กนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงสืบทอดพระราชปณิธานต่อ โดยมีพระราชดำริกับนายแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการพระราชวัง ให้ดำเนินการอนุรักษ์พืชพรรณของ ประเทศโดย พระราชทานให้โครงการส่วนพระองค์ ฯ สวนจิตรลดา ฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้ง ธนาคารพืชพรรณขึ้นในปี พ.ศ. 2536 - 2549 โดยรับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกรมการพิเศษเพื่อ ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) และเป็นหน่วยงานขึ้นตรงกับเลขาธิการ พระราชวัง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2539 และต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 สำนักพระราชวัง ดำเนินการจัดสรร งบประมาณให้ และให้ อพ.สธ. ดำเนินการแยกจากโครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดาตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

นวรรตน์ ไตรรักษ์ (2549) หลักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแบ่งออกเป็นหลักใหญ่ๆ 2 ประเภท คือ การอนุรักษ์ทางตรงและการอนุรักษ์ทางอ้อม การอนุรักษ์ทางตรง มีอยู่หลายวิธีด้วยกัน ดังนี้

1. การปกป้องรักษา คุ้มครอง (Presevation) การปกป้องรักษา หมายถึง การรักษาทรัพยากรนั้น ให้คงสภาพเดิมตามธรรมชาติ การอนุรักษ์แบบนี้มักใช้กับทรัพยากรที่หายาก เช่น สัตว์ที่หายาก วิถีชีวิตที่สหายงาม วิธีการนี้จำเป็นมาก เนื่องจากเป็นวิธีที่จะรักษาทรัพยากรให้คงอยู่ทั้งปริมาณและคุณภาพ เช่น การจัดอุทยานแห่งชาติ จะมีการรักษาพันธุ์สัตว์ พันธุ์ไม้ ตลอดจนธรรมชาติที่ดีวิธีหนึ่ง

2. การบูรณะ การปฏิสังขรณ์ การซ่อมแซม หรือการสร้างขึ้นมาใหม่ (Restoration) วิธีการอนุรักษ์แบบนี้ใช้กับทรัพยากรธรรมชาติได้หลายชนิด เช่น ป่าไม้ถูกทำลายไปอาจปลูกขึ้นทดแทน หรือสัตว์ป่าสงวนที่ถูกล่าจนเกือบสูญพันธุ์ ก็อาจช่วยขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น หรือการบูรณะวัตถุโบราณให้อยู่ในสภาพที่ดี การอนุรักษ์วิธีนี้จะต้องคำนึงถึงสมดุลธรรมชาติด้วย ให้มีในปริมาณที่พอเหมาะ การบูรณะคล้ายกับการปกป้องรักษา เพื่อให้ทรัพยากรยังคงมีอยู่ตลอดไป

2.2.1 การปรับปรุงของเดิมให้มีประสิทธิภาพหรือมีประโยชน์มากกว่าเก่า วิธีการอนุรักษ์แบบนี้ถือหลักปรับปรุงทรัพยากรธรรมชาติให้ได้ผลผลิตสูงกว่าระดับธรรมชาติ เช่น การปรับปรุงบริเวณทะเลทราย ซึ่งเดิมไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้ให้ทำการเพาะปลูกได้และมีผลผลิตเพิ่มขึ้นหรือการสร้างเขื่อนกั้นน้ำ เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่ในการเพาะปลูกได้มากขึ้นและมีประสิทธิภาพขึ้น การผลิตและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติบางอย่างเมื่อใช้หมดไปแล้วไม่สามารถสร้างขึ้นใหม่ได้ จึงควรใช้ทรัพยากรประเภทนี้อย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ว่าจะเป็น ราก ใบ ดอก ผล หรือส่วนต่าง ๆ

2.2.2 การนำสิ่งอื่นมาใช้ทดแทนวิธีการนี้ใช้กับทรัพยากรที่มีมากมาทดแทนทรัพยากรที่มีน้อย ใช้ทรัพยากรที่หาง่ายแทนทรัพยากรที่หาได้ยาก วิธีนี้อาจประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาทดแทนก็ได้

2.2.3 การนำกลับมาใช้ใหม่ การอนุรักษ์ทรัพยากรแบบนี้ทำให้ลดการใช้ทรัพยากรลง แทนที่จะใช้ทรัพยากรใหม่อยู่ตลอดเวลา ก็เอาของเก่ากลับมาใช้ใหม่ เช่น ทรัพยากรประเภทโลหะต่าง ๆ หรือประเภทกระดาษและแก้ว เป็นต้น

2.2.4 การประดิษฐ์ของเทียมขึ้นมาใหม่ การอนุรักษ์แบบนี้จะช่วยลดการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติลง เช่น การประดิษฐ์ของเทียมขึ้นมาใช้ การใช้ยางเทียมแทนทรัพยากรธรรมชาติ บางอย่าง

2.2.5 การหาประโยชน์จากสิ่งที่เราได้เปล่าหรือลงทุนน้อย การอนุรักษ์แบบนี้ตัวอย่าง เช่น การผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำตกจะช่วยประหยัดน้ำมันในการผลิตไฟฟ้า การใช้ความร้อนจากดวงอาทิตย์ตากแห้งผลิตผลทางการเกษตรก็มีส่วนช่วยประหยัดน้ำมันหรือพลังงานอื่น ๆ ได้ เช่น การตรวจสอบปริมาณและคุณภาพของทรัพยากร การศึกษาถึงปริมาณและคุณภาพของทรัพยากร ทำให้เรารู้จักใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด รู้จักใช้ทรัพยากรทดแทนและรู้จักบำรุงรักษาทรัพยากรนั้นให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

การอนุรักษ์ทางอ้อม ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสมบัติส่วนรวม ดังนั้นทุกคนควรร่วมมือ อนุรักษ์ ทรัพยากรโดยวิธีการต่างๆ เช่น 1) เอกชนควรให้ความร่วมมือในรูปแบบของสมาคมต่าง ๆ เช่น สมาคม สงวนพันธุ์สัตว์ป่าหรือโดยการให้ทุนสนับสนุนผู้ทำงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2) รัฐบาล ออกกฎหมายควบคุม กฎหมายที่จะต้องไม่เปิดโอกาสให้ผู้เห็นแก่ตัวเข้าไปทำลายประโยชน์ส่วนรวมได้ เจ้าหน้าที่รักษากฎหมายจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดจึงจะเกิดผลดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3) ให้การศึกษาทำให้คนในสังคมมีความรู้ ความรับผิดชอบ รู้ถึงประโยชน์และโทษของการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อจะได้ช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่หรือใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ ส่วนรวม

บทที่ 3

อุปกรณ์และวิธีการ

การสำรวจและรวบรวมข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น และการจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากร ท้องถิ่น บ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน การประกอบอาชีพ ข้อมูลด้านกายภาพ ประวัติหมู่บ้าน วิถีชุมชน การใช้ประโยชน์ของพืช การใช้ประโยชน์ของสัตว์ การใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณคดีใน บ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผู้สำรวจได้ดำเนินการสำรวจตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสำรวจ

1. ดินสอ
2. ปากกา
3. กระดาษ
4. สายวัด
5. ตลับเมตร
6. กล้องถ่ายรูป
7. โทรศัพท์มือถือ
8. ใบงาน
9. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การบริหารจัดการในการสำรวจและรวบรวมข้อมูล

1. ประชุมวางแผนการดำเนินงาน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อมอบหมายงาน
3. เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
4. ทำหนังสือแจ้งหมู่บ้าน
5. ประชุมชี้แจงในหมู่บ้าน
6. ลงพื้นที่สำรวจและรวบรวมข้อมูล
7. จัดทำรูปเล่มรายงานผลการดำเนินงาน

วิธีการดำเนินงาน

วิธีการในงานที่ 1 เรื่องการเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน

- 1.2 ประชาชนชาวบ้าน
- 1.3 ผู้รู้ในชุมชนที่อยู่มานาน
- 1.4 หน่วยงานในท้องถิ่นนั้น/บ้าน วัด โรงเรียน รพ.สต.

2. การสืบค้นข้อมูล

- 2.1 ทะเบียนราษฎร์จากอำเภอ
- 2.2 แผนพัฒนาท้องถิ่น
- 2.3 แผนชุมชน
- 2.4 ระบบสารสนเทศ

3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล

- 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลพื้นฐาน

วิธีการใบงานที่ 2 เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์

- 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
- 1.2 ประชาชนในหมู่บ้าน

2. การสืบค้นข้อมูล

- 2.1 สำนักงานเกษตรอำเภอ/สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
- 2.2 ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน
- 2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.4 website

3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล

- 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลพื้นฐาน

วิธีการใบงานที่ 3 เรื่อง การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์

- 1.1 ผู้นำหมู่บ้านและประชาชน

2. การสืบค้นข้อมูล

- 2.1 สำนักงานเกษตรอำเภอ/สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
- 2.2 ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน
- 2.3 องค์การบริหารส่วนตำบล

3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล

- 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลพื้นฐาน

วิธีการใบงานที่ 4 เรื่อง การเก็บข้อมูล ประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ประชาชนชาวบ้าน
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 องค์การบริหารส่วนตำบล
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สอบถาม/สัมภาษณ์ข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน และวิถีชุมชน
  - 3.2 ลงพื้นที่เพื่อร่วมกิจกรรมในชุมชน

วิธีการใบงานที่ 5 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์พืชในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ประชาชนชาวบ้าน
  - 1.3 ผู้รู้ในหมู่บ้าน เจ้าของพืช
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 ระบบสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์พืช
  - 3.2 สรุปและบันทึกข้อมูลลงใบงานที่ 5
  - 3.3 นำข้อมูลพืช จัดทำทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

วิธีการใบงานที่ 6 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์สัตว์ในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ประชาชนชาวบ้าน
  - 1.3 ผู้รู้ในหมู่บ้าน เจ้าของสัตว์หรือผู้มีอาชีพเลี้ยงสัตว์
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 ระบบสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์สัตว์
  - 3.2 สรุปและบันทึกข้อมูลลงใบงานที่ 6
  - 3.3 นำข้อมูลสัตว์ จัดทำทะเบียนสัตว์ในชุมชน

วิธีการในงานที่ 8 เรื่อง การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ประชาชนชาวบ้าน
  - 1.3 ผู้รู้ในหมู่บ้านเจ้าของภูมิปัญญา
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 ระบบสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น
  - 3.2 สรุปและบันทึกข้อมูลลงในงานที่ 8
  - 3.3 นำข้อมูลภูมิปัญญาที่ได้จัดทำทะเบียนภูมิปัญญาในชุมชน

วิธีการในงานที่ 9 เรื่อง การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

1. วิธีการสัมภาษณ์
  - 1.1 ผู้นำหมู่บ้าน
  - 1.2 ประชาชนชาวบ้าน
  - 1.3 ผู้รู้ในหมู่บ้าน ผู้อาวุโสในท้องถิ่น
2. การสืบค้นข้อมูล
  - 2.1 ระบบสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต
  - 2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล
  - 2.3 สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอ วัด
3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
  - 3.1 ผู้รับผิดชอบลงพื้นที่สำรวจข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1. การวางแผนด้านข้อมูล ผู้ศึกษาได้วางแผนเก็บข้อมูลการสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น
 ดังนี้
  - 1.1 ฐานทรัพยากรท้องถิ่นเป้าหมาย คือ บ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยกำหนดพื้นที่สำรวจทั้งหมู่บ้านในปีงบประมาณ 2566 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกละเอียดและถูกต้องครบถ้วน
  - 1.2 เริ่มสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น บ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน 2566

1.3 นำแบบเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น 9 ใบงาน มาวิเคราะห์เป็นประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำไปสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลทางภาคสนาม โดยมีหัวข้อสำคัญตามลำดับใบงาน ดังนี้

ใบงานที่ 1 การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

ใบงานที่ 2 การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

ใบงานที่ 3 การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

ใบงานที่ 4 การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน วิถี ชุมชน

ใบงานที่ 5 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น ทะเบียนพรรณไม้ในชุมชน

ใบงานที่ 6 การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์สัตว์ในท้องถิ่น ทะเบียนพันธุ์สัตว์ในชุมชน

ใบงานที่ 7 การสำรวจเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ชีวภาพอื่นๆ ทะเบียนชีวภาพอื่นๆ ในชุมชน

ใบงานที่ 8 การเก็บรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ใบงานที่ 9 การรวบรวมข้อมูลแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและโบราณคดี

1.4 จัดการประชุมหมู่บ้าน เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินงานสำรวจและเก็บ รวบรวมข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นในบ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

2. การศึกษาข้อมูลจากเอกสารและบุคคล ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้จากเอกสารทาง วิชาการ ตำรา และข้อมูลจากบุคคลในพื้นที่เพื่อให้เกิดความชัดเจนและมั่นใจ เพื่อความมั่นใจในการรวบรวมข้อมูล สำหรับเป็นฐานข้อมูลของชุมชนต่อไป

3. การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นในพื้นที่เป้าหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่อ ได้เข้าไปในพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของพื้นที่และเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การศึกษาให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ตลอดจนได้ติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนในหมู่บ้าน ผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามประเด็นที่จะทำการศึกษา

บทที่ 4

ผลการสำรวจ

บ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะอากาศร้อนและแห้งแล้ง อากาศแบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูหนาว จะเริ่มต้นเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูร้อนเริ่มเดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มเดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย

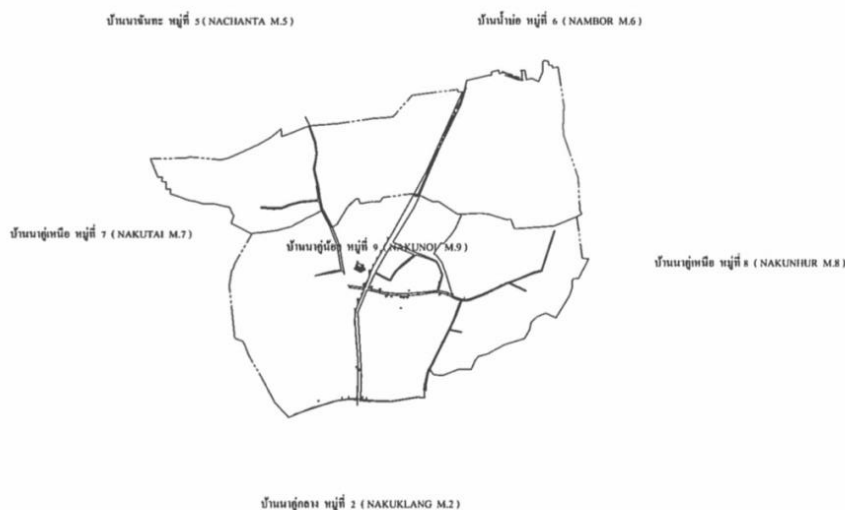
ที่ตั้ง หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

เส้นทางหลวงหมายเลข 2033

พิกัดภูมิศาสตร์ ละติจูด 16.977040N ลองจิจูด 104.545376E

มาตราส่วน 1 : 5,000

แผนที่ หมู่ที่ 9 บ้านนาคู่น้อย

ภาพที่ 1 แสดงแผนที่

ข้อมูลทางศาสนา

พุทธ วัด 1 แห่ง เจ้าอาวาส 1 รูป พระภิกษุสงฆ์ 4 รูป
จำนวนประชากร หมู่ที่ 9 จำนวน 82 ครัวเรือน

จำนวนประชากร 247 คน ชาย 121 คน หญิง 126 คน

- 0 - 14 ปี 44 คน ชาย 22 คน หญิง 22 คน
- 15 - 25 ปี 27 คน ชาย 10 คน หญิง 17 คน
- 26 - 49 ปี 96 คน ชาย 47 คน หญิง 49 คน
- 50 - 59 ปี 38 คน ชาย 22 คน หญิง 16 คน
- มากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป 42 คน ชาย 20 คน หญิง 22 คน

การประกอบอาชีพ

ด้านเกษตรกรรม

พื้นที่ทำนา 520 ไร่ 56 ครัวเรือน

ภาพที่ 2 แสดงพื้นที่การทำนา

บุคคลทั่วไป

จำนวนสัตว์ในพื้นที่โดยรวม

โค 23 ตัว	สุกร 4 ตัว	เป็ด 27 ตัว
ไก่ 60 ตัว	กระป๋อง 20 ตัว	สุนัข 1 ตัว

การพาณิชย์ ร้านค้าต่าง ๆ 1 แห่ง

ภาพที่ 3 แสดงร้านค้าในชุมชน

(ร้าน) นายมนัส วงศ์ศรีชา

สภาพภูมิประเทศและสังคมพืช

สภาพภูมิประเทศ พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มและดอน ทิศเหนือติดบ้านน้ำบ่อ หมู่ที่ 6 ทิศใต้ติดบ้านนาคูเหนือ หมู่ที่ 8 ทิศตะวันออกติดบ้านเขนนาง หมู่ที่ 4 ทิศตะวันตกติดบ้านนาฉันทะ หมู่ที่ 5

สังคมพืช พืชที่พบกระจายโดยทั่วไป มีมะม่วง ลำไย มะพร้าว มะยม มะขาม

ลักษณะดิน ชุดดินนครพนม กลุ่มชุดดินที่ 6 ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลี้กมาก ดินบนเป็น ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียวสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาล มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างเป็นดินเหนียวปนทรายแป้งหรือดินเหนียว สีเทาอ่อน สีน้ำตาลปนเทาจางหรือสีเทา มีจุดประสีแดงของศิลาแลงอ่อนในดินล่างปริมาณ 5-50 %

โดยปริมาตร ภายในความลึก 150 ซม. จากผิวดิน อาจพบก้อนเหล็กและแมงกานีสสะสมในดิน
 ล่าง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ในดินบนและเป็นกรดจัดมาก
 (pH 4.5-5.0) ในดินล่าง

แหล่งน้ำ

หนอง 2 แห่ง

แห่งที่ 1 ชื่อ หนองดอนหอ

ละติจูด 16.976400N ลองติจูด 104.541992E ขนาดความกว้าง 0.60 กิโลเมตร ความยาว 1.20
 กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี

ภาพที่ 4 แสดงแหล่งน้ำแหล่งที่ 1

แห่งที่ 2 ชื่อ หนองวังยาว

ละติจูด 16.979603N ลองจิจูด 104.557222E ขนาดความกว้าง 0.50 กิโลเมตร ความยาว 1.50 กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี

ภาพที่ 5 แสดงแหล่งน้ำแหล่งที่ 2

ปริมาณและคุณภาพน้ำ

ปริมาณความต้องการใช้น้ำเปรียบเทียบกับปริมาณน้ำที่มีในพื้นที่

เพียงพอตลอดปี

คุณภาพของน้ำ

น้ำสะอาดไม่มีปัญหาการปนเปื้อน

อุณหภูมิ

เช้า	31	องศาเซลเซียส
เที่ยง	40	องศาเซลเซียส
เย็น	36	องศาเซลเซียส
สูงสุด	40	องศาเซลเซียส
ต่ำสุด	31	องศาเซลเซียส

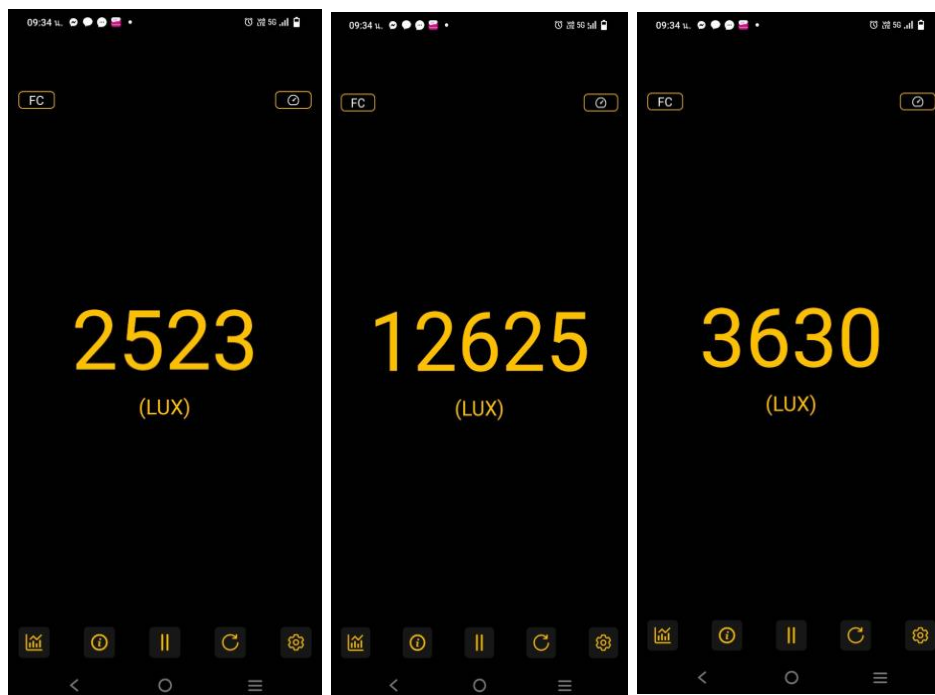
ณ พื้นที่เก็บโดยรวมต่อวัน

ภาพที่ 6 แสดงอุณหภูมิ

ความเข้มแสง

เช้า	2523 ลักซ์
เที่ยง	12625 ลักซ์
เย็น	3630 ลักซ์

ภาพที่ 7 แสดงความเข้มของแสง

สรุปข้อมูลประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

กลุ่มคนที่มาตั้งรกรากอพยพมาจาก

1. บางส่วนมาจากประเทศลาว
2. ตั้งบ้านเรือนราวปี พ.ศ. 2520

ชื่อบ้านนาคูน้อยแยกจากหมู่บ้านออกมาจากหมู่ที่ 2 เมื่อปี พ.ศ.2520 สาเหตุที่มาตั้งรกรากที่บ้านนาคูน้อย เนื่องจากมีหนองน้ำและสามารถตั้งบ้านเรือนอยู่ ใกล้กับพื้นที่ทำการเกษตร

ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ประวัติบ้านนาคูน้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคูน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ชื่อบ้านนาคูน้อยแยกจากหมู่บ้านออกมาจากหมู่ที่ 2 เมื่อปี พ.ศ.2520 สาเหตุที่มาตั้งรกรากที่บ้านนาคูน้อย เนื่องจากมีหนองน้ำและสามารถตั้งบ้านเรือนอยู่ ใกล้กับพื้นที่ทำการเกษตร

ผู้ให้ข้อมูล คนที่ 1 นายเกษมศักดิ์ ธ น โสม อายุ 53 ปี ประกอบอาชีพผู้ใหญ่บ้าน บ้านนาคูน้อย บ้านเลขที่ 44 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคูน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ประวัติบ้านนาคูน้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคูน อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

บ้านนาคูน้อย แยกออกมาจากบ้านนาคูน หมู่ที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2520 ผู้ใหญ่บ้านคนที่ 1 ชื่อ นายธานีทอง วงศ์ศรีชา เป็นผู้ใหญ่บ้านโดยมีนายเต้า วงศ์ศรีชา และนายทวีเลิศ ท่อนทอง เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเป็นคนที่ 2 นายสมทรง แสงน้อย เป็นผู้ใหญ่บ้าน โดยมีนายเต้า และนายทวีเลิศ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 3 นายพงษ์ วงศ์ศรีชา เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีนายเต้า วงศ์ศรีชา เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและนายทวีเลิศ ท่อนทอง เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 4 นายห่อ สีหานาม เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีนายบุญส่ง วงศ์ดวงผา และนางขวัญตา วงศ์ศรีชา เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 5 นายเกษมศักดิ์ ธ น โสม เป็นผู้ใหญ่บ้าน และนายณรงค์ หลุ่งเป่า และ นางขวัญตา วงศ์ศรีชา เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ต่อมานายณรงค์ หลุ่งเป่า ได้ลาออกจากผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และได้แต่งตั้งนายถนัด วงศ์ศรีชา เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จวบจนถึงปัจจุบัน

ผู้ให้ข้อมูล คนที่ 1 นายเกษมศักดิ์ ธ น โสม อายุ 53 ปี

19. สรุปวิถีชีวิตหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ในฤดูทำนา ไถ หว่านกล้า ดำนา ใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช ปล่อยน้ำเข้านา

นอกฤดูทำนา ปลูกอ้อย ถางหญ้า ใส่ปุ๋ย ตัดอ้อยไปขาย และมีการรับจ้างเกี่ยวข้าว รับจ้าง ตัดอ้อย ปลูกผักสวนครัวขาย นอกจากนี้ยังมีประเพณีให้ชาวบ้านได้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกัน

ข้อมูลวิถีชีวิตรายบุคคล

วิถีชีวิตรอบวัน ตื่นนอนประมาณ 04.00 น. – 05.00 น. ในฤดูทำนา ไถเตรียมแปลง หว่านเมล็ด ใส่ปุ๋ย

วิถีชีวิตรอบสัปดาห์ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาจะไปทำบุญที่วัดเทพนิมิตร

วิถีชีวิตเดือน พัฒนาทำความสะอาดหมู่บ้าน

วิถีชีวิตรอบปี ในรอบปีร่วมงานบุญพระเวสสันดร งานสงกรานต์ งานกฐิน

ผู้ให้ข้อมูล คนที่ 1 นายเกษมศักดิ์ ธ น โสม อายุ 53 ปี อาชีพทำนา ทำไร่ รับจ้าง บ้านนาคู่น้อย

บ้านเลขที่ 44 หมู่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ข้อมูลวิถีชีวิตรายบุคคล

วิถีชีวิตรอบวัน ตื่นนอนประมาณ 04.00 น. – 05.00 น. นั่งข้าว ใสบาตร ทำกับข้าว รับประทานอาหารเช้า

ปลูกผักสวนต้นนอน ในฤดูทำนา ไถเตรียมแปลง หว่านเมล็ด ใสปุ๋ย

วิถีชีวิตรอบสัปดาห์ พรวนดินพืชสวนครัว กำจัดวัชพืช

วิถีชีวิตเดือน ใสปุ๋ยผักสวนครัว กำจัดวัชพืช กำจัดแมลง ปลูกผักสวนครัวอย่างอื่นเพิ่มเติม ถ้าพืชเดิมไม่ให้

ผลผลิตแล้ว

วิถีชีวิตรอบปี ร่วมบุญประเพณีที่ทางหมู่บ้านจัดขึ้น เช่น ทำบุญปีใหม่ สงกรานต์ บุญกฐิน ฯลฯ

ผู้ให้ข้อมูล คนที่ 2 นายถนัด วงศ์ศรีชา อายุ 47 ปี อาชีพ เกษตรกร บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 38 หมู่ที่ 9

ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

วิถีชีวิตหมู่บ้าน

เดือนมกราคม ช่วงเสร็จจากเก็บเกี่ยวบางคนปลูกผักสวนครัวไว้กินเองบางคนครอบครัวไปทำงานต่างจังหวัด

บางคนรับจ้างทั่วไป

เดือนกุมภาพันธ์ เสร็จจากฤดูเก็บเกี่ยวบางคนก็รับจ้างทั่วไป

เดือนมีนาคม บางคนเก็บเกี่ยวข้าวนาปรัง รับจ้างทั่วไป

เดือนเมษายน บางคนเก็บเกี่ยวข้าวนาปรัง ไถนาหว่านและหว่านข้าวนาปี

เดือนพฤษภาคม ช่วงฤดูทำนา ตกกล้า เตรียมทำนา

เดือนมิถุนายน ช่วงฤดูทำนา ช่วงปักดำ รับจ้างถอนกล้า รับจ้างดำนา

เดือนกรกฎาคม ช่วงฤดูทำนา ช่วงปักดำ

เดือนสิงหาคม หาปลา เช่นยกยอ ใสเบ็ด ตกปลา

เดือนกันยายน หากบ หาปลา หาหอย หาปู ตามหนองน้ำ บางคนหาจำหน่าย บางคนหาไว้กินในครอบครัว

เดือนตุลาคม เข้าสู่ฤดูการเก็บเกี่ยวข้าวตอ ข้าวนาปี

เดือนพฤศจิกายน เก็บเกี่ยวข้าวนาปี

เดือนธันวาคม เก็บเกี่ยวข้าวนาปี บางคนเริ่มทำนาปรังต่อ

การสำรวจและการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น บ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ในปีงบประมาณ 2565 พบพืช 4 ชนิด คือ ลำไย มะม่วง มะละกอ และมะนาว โดยมีข้อมูลพืชดังนี้

1. ชื่อชนิดพืช ลำไย

วิทยาศาสตร์ *Dimocarpus longan* Lour วงศ์ SAPINDACEAE

รหัสพรรณไม้ 8-6480705-9-004/12

ลักษณะวิสัย ไม้ต้น

ลักษณะเด่นของพืช ลำต้นตั้งตรงสูง มีลำต้นสีน้ำตาล ใบหนาเรียวแหลม

บริเวณที่พบ บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ที่อยู่บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.9716281 ลองจิจูด (Longitude) 104.545191

อายุประมาณ 32 ปี เส้นรอบวงลำต้น 1.04 เมตร ความสูง 12 เมตร

สถานภาพ เป็นพืชที่พบทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น

อาหาร ผลสุกรับประทานเป็นผลไม้ มีรสหวาน

อื่นๆ ลำต้นนำมาทำเป็นไม้แบบก่อสร้าง

ความสำคัญของพืช เป็นพืชไม้ผลและพืชใช้เนื้อไม้

เจ้าของพืช

ชื่อ-สกุล นายสมศักดิ์ พรหมบุตร อายุ 88 ปี อาชีพ ทำนา

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล นายสมศักดิ์ พรหมบุตร อายุ 88 ปี อาชีพ ทำนา

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบด้านหลัง

ใบด้านหน้า

2. ชื่อชนิดพืช มะม่วง

วิทยาศาสตร์ *Mangifera indica* L. วงศ์ ANACARDIACEAE

รหัสพรรณไม้ 8-6480705-09-002/18 ลักษณะวิสัย ไม้ต้น

ลักษณะเด่นของพืช ลำต้นตั้งตรงสูง มีลำต้นสีน้ำตาล ใบหนาเรียวยาวแหลม

บริเวณที่พบ บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 50 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.971392 ลองจิจูด (Longitude) 104.541563

อายุประมาณ 15 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.72 เมตร ความสูง 4.90 เมตร

สถานภาพ เป็นพืชที่พบทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น ผลสุกรับประทานเป็นผลไม้ มีรสหวาน

อื่นๆ ลำต้นนำมาทำเป็นไม้แบบก่อสร้าง ทำเฟอร์นิเจอร์

ความสำคัญของพืช พืชไม้ผล

มีเจ้าพืช

ชื่อ-สกุล นายกานตพล สิ้นพูน อายุ 58 ปี อาชีพ รับราชการครู

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 50 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล นายกานตพล สิ้นพูน อายุ 58 ปี อาชีพ รับราชการครู

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 50 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบด้านหลัง

ใบด้านหน้า

3. ชื่อชนิดพืช หมากหุ่ง (มะละกอ)

วิทยาศาสตร์ *Carica papaya* L. วงศ์ CARICACEAE

รหัสพรรณไม้ 8-6480705-9-038/4

ลักษณะวิสัย ไม้ล้มลุก

ลักษณะเด่นของพืช มีลำต้นสูง มีผลตก

บริเวณที่พบ บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 27 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.971318 ลองจิจูด (Longitude) 104.5415208

อายุประมาณ 2 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.53 เมตร ความสูง 7 เมตร

สถานภาพ เป็นพืชที่พบทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น ผลดิบนำมาประกอบอาหาร ผลสุกนำมารับประทานเป็นผลไม้

ความสำคัญของพืช เป็นพืชไม่ผล

เจ้าของพืช

ชื่อ-สกุล นางสาวสิริวิมล วงศ์ศรีชา อายุ 45 ปี อาชีพ ครู

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 27 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล นางสาวสิริวิมล วงศ์ศรีชา อายุ 45 ปี อาชีพ ครู

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 27 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบด้านหน้า

ใบด้านหลัง

ภาพที่ 10 มะละกอ รหัสพรรณไม้ 8-6480705-9-038/4

4. ชื่อชนิดพืช หมากนาว (มะนาว)

วิทยาศาสตร์ *Citrus aurantifolia* (Christm.) Swingle วงศ์ RUTACEAE

รหัสพรรณไม้ 8-6480705-9-018/7

ลักษณะวิสัย ไม้ต้น

ลักษณะเด่นของพืช มีลำต้นสีน้ำตาลดำ ใบประกอบ ผลกลมสีเขียว

บริเวณที่พบ บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 37 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)

ละติจูด (Latitude) 16.975512 ลองจิจูด (Longitude) 104.544618

อายุประมาณ 8 ปี เส้นรอบวงลำต้น 0.47 เมตร ความสูง 4.5 เมตร

สถานภาพ พบทั่วไป จำนวนที่พบ 1 ต้น

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น

อาหาร ผลใช้เป็นเครื่องเทศประกอบอาหาร

ความสำคัญของพืช เป็นพืชไม้ผลและพืชให้น้ำมันหอมระเหยเป็นพืชเครื่องเทศ

เจ้าของพืช

ชื่อ-สกุล นายบุญส่ง วงศ์ดวงผา อายุ 49 ปี อาชีพ เกษตรกร

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 37 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล นายบุญส่ง วงศ์ดวงผา อายุ 49 ปี อาชีพ เกษตรกร

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 37 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลักษณะวิสัย

ลำต้น

ใบด้านหน้า

ใบด้านหลัง

ภาพที่ 11 มะนาว รหัสพรรณไม้ 8-6480705-09-018/7

ผล

ภาพที่ 12 มะนาว รหัสพรรณไม้ 8-6480705-09-018/7

การสำรวจและการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น บ้านนาคู่น้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ในปีงบประมาณ 2566 พบสัตว์ 1 ชนิด คือ สุนัข

1.ชื่อชนิดสัตว์ สุนัข

ชื่อวิทยาศาสตร์ *cais famitraris*

รหัสพันธุ์สัตว์ 8-6480705-09-012/2

ประเภทของสัตว์ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

บริเวณที่พบ บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 44 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพันธุ์สัตว์)

ละติจูด (Latitude) 16.975603 ลองจิจูด (Longitude) 104.5543848

อายุประมาณ 8 ปี เพศ ผู้ จำนวนที่พบ 1 ตัว

ประวัติ/ที่มา ได้มาจากญาตินำมาเลี้ยงเฝ้าบ้านเป็นสัตว์พื้นบ้านนิยมเป็นสัตว์เลี้ยงและเฝ้าบ้าน

ลักษณะเด่น มีขนสีขาวปนสีน้ำตาล ลำตัวใหญ่

ประโยชน์ของสัตว์ ใช้เฝ้าบ้าน

ความสำคัญของสัตว์ เลี้ยงเพื่อนันทนาการด้านจิตใจ

เจ้าของสัตว์

ชื่อ-สกุล นายเกษมศักดิ์ ธ น โสม อายุ 53 ปี อาชีพ เกษตรกร

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 44 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล นายเกษมศักดิ์ ธ น โสม อายุ 53 ปี อาชีพ เกษตรกร

ชื่อหมู่บ้าน บ้านนาคู่น้อย บ้านเลขที่ 44 หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ภาพประกอบ

ภาพที่ 12 สุนัข รหัสพันธุสัตว์ 8-6480705-09-012/3

ส่วนการสำรวจและการเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากชีวภาพอื่นๆในท้องถิ่น การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น และเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น บ้านนาคูน้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ในปีงบประมาณ 2565 ไม่พบ ชีวภาพอื่นๆ ภูมิปัญญา แหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

บทที่ 5

สรุปผลการสำรวจ

การสำรวจและรวบรวมฐานทรัพยากรท้องถิ่น เป็นการศึกษาที่มุ่งค้นคว้าสภาพความเป็นชุมชน วิถีชุมชน สภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นและกระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาของชาวบ้าน มีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้ เพื่อศึกษาและรวบรวมฐานทรัพยากรท้องถิ่น พร้อมจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำกลุ่ม ผู้อาวุโส ประชาชนชาวบ้าน เจ้าของพืช เจ้าของสัตว์และชาวบ้านทุกคนที่สามารถให้ข้อมูลได้ โดยขอบเขตพื้นที่ศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาพื้นที่บ้านนาคู่ หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม โดยกำหนดพื้นที่ศึกษาใน 1 หมู่บ้าน สรุปได้ดังนี้

ผลการรวบรวมและจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่นบ้านนาคู่ หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม จากการดำเนินการรวบรวม และจัดทำข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม เพื่อนำมาประกอบการศึกษาและเป็นข้อมูลในการศึกษาฐานทรัพยากรท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้ ดำเนินการศึกษาและสรุปผลการศึกษารายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

จากการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น บ้านนาคู่ หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พบว่า ข้อมูลพื้นฐานบ้านนาคู่ หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาคู่ โดยในปี พ.ศ. 2566 มีประชากรทั้งสิ้น 247 คน ชาย 121 คน หญิง 126 คน มีพื้นที่ทำนา 540 ไร่ การประกอบอาชีพด้านพาณิชยกรรม จำนวน 1 แห่ง สภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ พืชที่พบกระจายโดยทั่วไป มีมะม่วง มะพร้าว มะละกอ ลำไย กัลย ขนุน ไม้กระถิน มะขาม มะยม เป็นต้น ลักษณะชุดดิน เป็นดินชุดที่ 6 มีแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหนอง 4 แห่ง ชื่อ หนองดอนทอ และหนองวังยาว ซึ่งมีน้ำตลอดทั้งปี

บ้านนาคู่ แยกออกมาจากบ้านนาคู่ หมู่ที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2520 ผู้ใหญ่บ้านคนที่ 1 ชื่อ นายธานีทอง วงศ์ศรีชา เป็นผู้ใหญ่บ้านโดยมี นายเต้า วงศ์ศรีชา และนายทวีเลิศ ท่อนทอง เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเป็นคนที่ 2 นายสมทรง แสงน้อย เป็นผู้ใหญ่บ้าน โดยมีนายเต้า และนายทวีเลิศ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 3 นายพงษ์ วงศ์ศรีชา เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีนายเต้า วงศ์ศรีชา เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและ นายทวีเลิศ ท่อนทอง เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 4 นายหอ สีหานาม เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีนายบุญส่ง

วงศ์ดวงผา และนางขวัญตา วงศ์ศรีชา เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คนที่ 5 นายเกษมศักดิ์ ฐ น โสม เป็นผู้ใหญ่บ้าน และ นายณรงค์ หล่งเป้า และนางขวัญตา วงศ์ศรีชา เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ต่อมานายณรงค์ หล่งเป้าได้ลาออกจากผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และได้แต่งตั้งนายณัด วงศ์ศรีชา เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จวบจนถึงปัจจุบัน

วิถีชีวิตชาวบ้านนาคูน้อยในแต่ละเดือนมีดังนี้

เดือนมกราคม ช่วงเสร็จจากเก็บเกี่ยวบางคนปลูกผักสวนครัวไว้กินเองบางคนออกไปทำงานต่างจังหวัด บางคนรับจ้างทั่วไป

เดือนกุมภาพันธ์ เสร็จจากฤดูเก็บเกี่ยวบางคนก็รับจ้างทั่วไป

เดือนมีนาคม บางคนเก็บเกี่ยวข้าวนาปรัง รับจ้างทั่วไป

เดือนเมษายน บางคนเก็บเกี่ยวข้าวนาปรัง ไถนาหว่านและหว่านข้าวนาปี

เดือนพฤษภาคม ช่วงฤดูทำนา ตกกล้า เตรียมทำนา

เดือนมิถุนายน ช่วงฤดูทำนา ช่วงปักดำ รับจ้างถอนกล้า รับจ้างดำนา

เดือนกรกฎาคม ช่วงฤดูทำนา ช่วงปักดำ

เดือนสิงหาคม หาลา เช่นยกยอ ใส่เบ็ด ตกปลา

เดือนกันยายน หากบ หาลา หายอย หาปู ตามหนองน้ำ บางคนหาจำหน่าย บางคนหาไว้กินในครอบครัว

เดือนตุลาคม เข้าสู่ฤดูการเก็บเกี่ยวข้าวตอ ข้าวนาปี

เดือนพฤศจิกายน เก็บเกี่ยวข้าวนาปี

เดือนธันวาคม เก็บเกี่ยวข้าวนาปี บางคนเริ่มทำนาปรังต่อ

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น มีจำนวน 4 ชนิด พร้อมทั้งมีการจัดทำทะเบียนพืช จำนวน 1 แห่ง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ที่สำคัญ จำนวน 1 ชนิด พร้อมทั้งมีการจัดทำทะเบียนสัตว์ จำนวน 1 แห่ง

อภิปรายผลการศึกษา

การจัดเก็บข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น บ้านนาคูน้อย หมู่ที่ 9 ตำบลนาคู่ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม พบว่า ควรอนุรักษ์ฐานทรัพยากรที่หายากในพื้นที่ ควรทำคู่มือขั้นตอนต่าง ๆ ไว้เพื่อการศึกษาไม่ให้หายไป สามารถสืบทอดรุ่นต่อรุ่นได้ ต้องมีการรวบรวมปราชญ์ชาวบ้าน มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมการตลาดเพื่อรองรับสินค้าจากชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นควรถ่ายทอดให้เยาวชนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในพื้นที่ให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรในพื้นที่
3. จัดทำแหล่งเรียนรู้หรือทำคู่มือภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้เพื่อศึกษาในพื้นที่ตำบลนาคู

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

1. ควรมีการจัดทำฐานเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้ความรู้กับคนในชุมชนและนอกชุมชนได้ศึกษาเรียนรู้อนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นต่อไป
2. ควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมให้กับนักเรียน นักศึกษาในพื้นที่ได้เข้ามาศึกษาแหล่ง เรียนรู้ของแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.). (2560). *คู่มือการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ : อพ.สธ.
- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.). (2564). *แผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ 5 ปีที่เจ็ด (1 ตุลาคม พ.ศ.2564 – 30 กันยายน พ.ศ. 2569)*. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.
- เต็ม สมิตินันท์. (2557). *ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทยฉบับแก้ไขเพิ่มเติม*. สำนักงานหอพรรณไม้. สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช, กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- นวรรตน์ ไตรรักษ์. (2549). *การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ ประชาชน ตำบลดอนหัวฬ่อ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาคผนวก

คำชี้แจง
ใบงานที่ 1 เรื่อง การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน ชุมชน แขวง เพื่อให้ทราบข้อมูลทางด้านศาสนา ประชากร สถานศึกษา และการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดทักษะในการสอบถาม รวบรวมข้อมูลและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

วัสดุ/อุปกรณ์

1. แผนใบงานที่ 1 จำนวน 1๕๐
2. ปากกา 2 ด้าม
3. ปากกาเมจิก 2 ด้าม
- 4.
- 5.

วิธีการ

1. สอนตามขั้นตอนที่ทำการสอนหมู่บ้าน / ที่ทำการกักกัน / อบรม ฯลฯ
2. จัดประชุมคณะกรรมการ ฯ หมู่บ้าน และประธานที่สนใจ เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐาน
- 3.
- 4.
- 5.

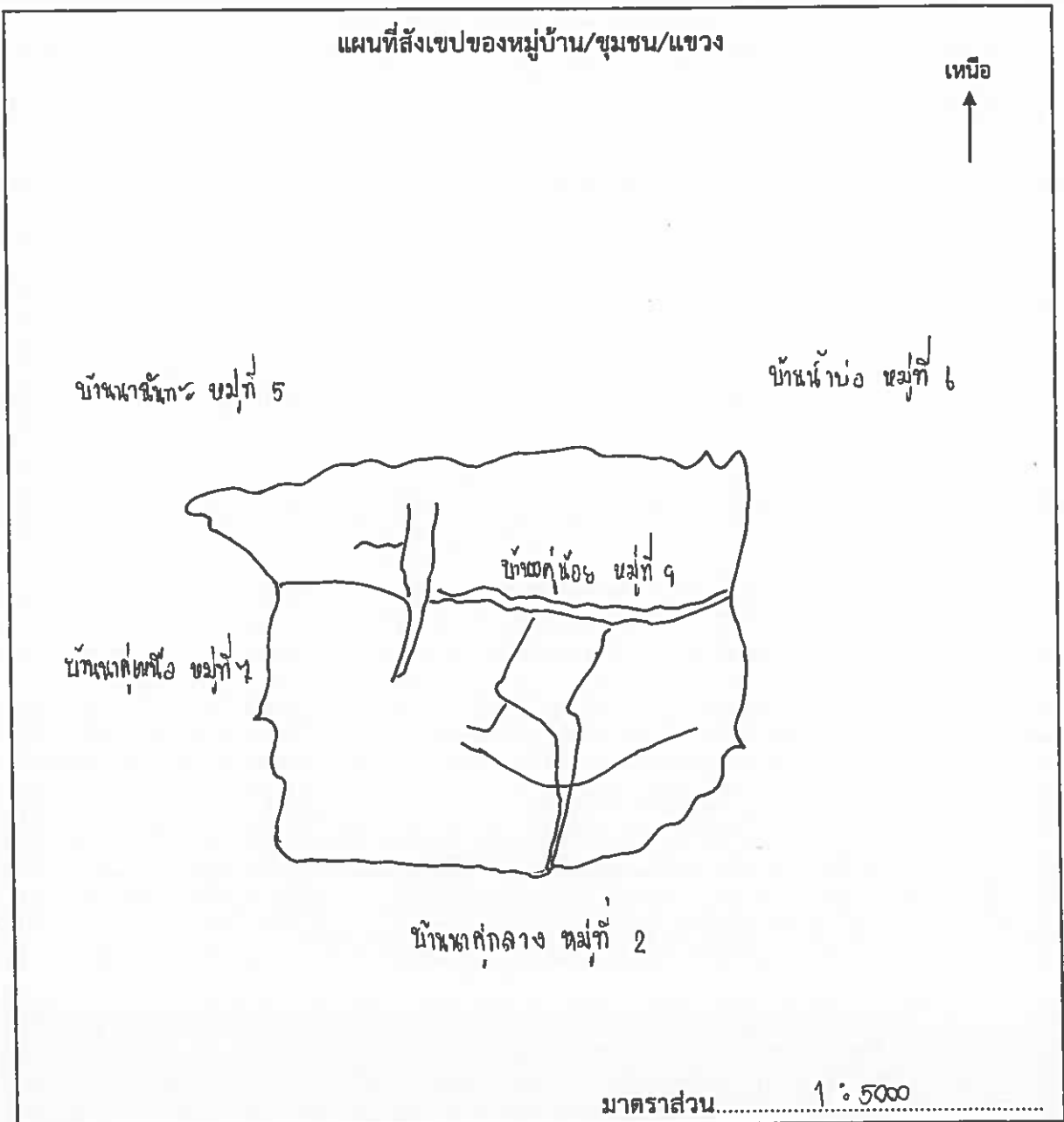
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
2. ทำให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. ทำให้เกิดทักษะในการสอบถาม รวบรวมข้อมูลและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่บ้าน ชุมชน แขวง
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 1
เรื่อง การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น

1. ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง (ที่เป็นทางการ) ..... บ้านนาคู้น้อย .....
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง (ที่ชาวบ้านเรียก) ..... บ้านนาคู้น้อย .....

2. ที่ตั้ง หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ..... 9 ..... ซอย ..... ถนน .....
ตำบล/แขวง ..... นาค ..... อำเภอ/เขต ..... ชะแก ..... จังหวัด ..... นครพนม .....
เส้นทางหลวงหมายเลข ..... 2033 ..... เส้นทางท้องถิ่น .....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง)
ละติจูด (Latitude) ..... 16 ๙ ๗๗ 04 ๐ N ..... ลองจิจูด (Longitude) ..... 104 54 53 ๗ 6 E .....

3. ข้อมูลทางศาสนา

- พุทธ วัด..... 1..... แห่ง เจ้าอาวาส..... 1..... รูป พระภิกษุสงฆ์..... 4..... รูป
- อิสลาม มัสยิด..... แห่ง อิหม่าม..... รูป
- คริสต์ โบสถ์..... แห่ง บาทหลวง..... รูป
- อื่นๆ ระบุ.....

4. จำนวนประชากร

หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่..... 9	จำนวน..... 82	ครัวเรือน	จำนวนพื้นที่..... ไร่
จำนวนประชากร..... 247	คน	ชาย..... 121	หญิง..... 126
0 - 14 ปี..... 44	คน	ชาย..... 22	หญิง..... 22
15 - 25 ปี..... 27	คน	ชาย..... 10	หญิง..... 17
26 - 49 ปี..... 96	คน	ชาย..... 47	หญิง..... 49
50 - 59 ปี..... 38	คน	ชาย..... 22	หญิง..... 16
60 ปี ขึ้นไป..... 42	คน	ชาย..... 20	หญิง..... 22

5. ข้อมูลสถานศึกษาที่เปิดให้บริการ

- ระดับก่อนประถมศึกษา..... แห่ง ระดับประถมศึกษา..... แห่ง
- ระดับมัธยมศึกษา..... แห่ง ระดับอนุปริญา..... แห่ง
- ระดับปริญญาตรี..... แห่ง ระดับสูงกว่าปริญญาตรี..... แห่ง
- อื่นๆ..... แห่ง

สถานศึกษา

- ชื่อสถานศึกษา.....
 ชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้าสถานศึกษา.....
 จำนวนครู..... คน
 จำนวนนักเรียน..... คน นักเรียนชาย..... คน นักเรียนหญิง..... คน
- ชื่อสถานศึกษา.....
 ชื่อผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้าสถานศึกษา.....
 จำนวนครู..... คน
 จำนวนนักเรียน..... คน นักเรียนชาย..... คน นักเรียนหญิง..... คน

หมายเหตุ : หากมีสถานศึกษามากกว่า 2 แห่ง สามารถเพิ่มข้อมูลของสถานศึกษาได้ตามจริง

6. ข้อมูลการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เทศบาล
 เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร
 องค์การบริหารส่วนตำบล
 สำนักงานเขต
 อื่นๆ .....

ผู้บริหาร ชื่อ-สกุล ..... นายปิยะ หลั่งมณี .....

ตำแหน่ง ..... นายกองค์การบริหารส่วนตำบล .....
.....

7. สถานพยาบาล

โรงพยาบาล.....แห่ง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล.....แห่ง

อื่นๆ .....แห่ง

8. สถานีตำรวจ.....แห่ง

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... อบต. พาคู .....

วัน เดือน ปี ..... 20 เมษายน 2567 .....

คำชี้แจง

ใบงานที่ 2 เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น เพื่อทราบข้อมูลการประกอบอาชีพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา กำหนดแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนา ในด้านการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบการประกอบอาชีพของบุคคลในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. แขนง ในงานที่ 2 จำนวน 1 ชุด
2. ปากกาสี 2 สี
3. ปากกาเมจิก 2 สี
- 4.
- 5.

วิธีการ

1. สอบถามข้อมูล จากที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน, อบต. ฯลฯ
2. จัดประชุมคณะกรรมการ ๗ หมู่บ้าน และประชาชนที่สนใจ เพื่อสอบถามข้อมูล
- 3.
- 4.
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบการประกอบอาชีพของบุคคลในท้องถิ่น
2. ได้ทราบศักยภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น
- 3.
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 2

เรื่อง การเก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น

9. การประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม และด้านอุตสาหกรรม

9.1 ด้านเกษตรกรรม

พื้นที่ทำนา.....540 ไร่.....งาน.....ตารางวา จำนวน.....64.....ครัวเรือน

พื้นที่ทำสวน.....- ไร่.....งาน.....ตารางวา จำนวน.....-.....ครัวเรือน

1.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

2.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

3.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

4.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

5.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

พื้นที่ทำไร่.....- ไร่.....งาน.....ตารางวา จำนวน.....-.....ครัวเรือน

1.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

2.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

3.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

4.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

5.....จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ปศุสัตว์ จำนวนสัตว์ในพื้นที่โดยรวม (กรณีมากกว่า 5 ชนิดที่กำหนด สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

โค.....20.....ตัว   กระบือ.....20.....ตัว

สุกร.....4.....ตัว   เป็ด.....27.....ตัว

ไก่.....60.....ตัว   อื่นๆ.....ตัว

ประมง

ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่สาธารณะ .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

    ภาครัฐ .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

    ภาคเอกชน .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่เอกชน .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

    ภาครัฐ .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

    ภาคเอกชน .....แห่ง พื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ทำเทียบเรือ/สะพานปลา .....แห่ง

ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่สาธารณะ.....ตัน/ปี

    ภาครัฐ .....ตัน/ปี

    ภาคเอกชน .....ตัน/ปี

ผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่เอกชน.....ตัน/ปี

    ภาครัฐ .....ตัน/ปี

    ภาคเอกชน .....ตัน/ปี

อื่นๆ.....

9.2 ด้านอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่.....แห่ง

(มีคนงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไปหรือมีทรัพย์สินเกินกว่า 200 ล้านบาทขึ้นไป)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ (กรณีมากกว่า 5 ข้อ สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

1.....

2.....

3.....

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง.....แห่ง

(มีคนงาน 50-200 คนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่ 20-200 ล้านบาท)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ (กรณีมากกว่า 5 ข้อ สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

1.....

2.....

3.....

โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก หรือครัวเรือน.....แห่ง

(มีคนงานไม่เกิน 50 คนหรือมีทรัพย์สินถาวรไม่เกิน 20 ล้านบาท)

กิจการอุตสาหกรรม เกี่ยวกับ (กรณีมากกว่า 5 ข้อ สามารถเพิ่มข้อมูลได้ตามจริง)

1.....

2.....

3.....

10.การประกอบอาชีพด้านพาณิชย์

ธนาคาร.....แห่ง

สถานบริการน้ำมัน.....แห่ง

บริษัท.....แห่ง

ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า.....แห่ง

ห้างหุ้นส่วนจำกัด.....แห่ง

ตลาดสด.....แห่ง

ร้านค้าต่าง ๆ .....แห่ง

โรงฆ่าสัตว์.....แห่ง

โรงสีข้าว .....แห่ง

อื่น ๆ .....แห่ง

11.การประกอบอาชีพด้านสถานบริการ

โรงแรม.....แห่ง

ร้านอาหาร.....แห่ง

โรงภาพยนตร์.....แห่ง

สถานบันเทิง.....แห่ง

อื่น ๆ .....แห่ง

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... อบต. ๑๘๓

วัน เดือน ปี ..... 2๐๒๕ พฤษภาคม 25๖7

คำชี้แจง

ใบงานที่ 3 เรื่อง การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านสภาพภูมิประเทศ ลักษณะดิน แหล่งน้ำ อุณหภูมิ ปริมาณแสง และตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบสภาพภูมิศาสตร์ในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. แผนที่ในงาที่ ๑ จำนวน 1 ชุด
2. ปากกาว 2 อัน
3. ปากกาเมจิก 2 อัน
4. ตันเมตร 1 อัน
5. กล้องถ่ายรูป 1 อัน

วิธีการ

1. ศึกษาเก็บข้อมูลในสถานที่จริงในท้องถิ่น
2. สอนถาม บันทึกข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. สอนถามข้อมูลด้านสภาพ จากคณะกรรมาธิการหมู่บ้าน คณะประชาชนที่อำเภอ
- 4.
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสภาพภูมิศาสตร์ในท้องถิ่น
2. ทราบศักยภาพของทรัพยากรกายภาพในท้องถิ่น
3. ทราบและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 3
เรื่อง การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น

12. สภาพภูมิประเทศและสังคมพืช

สภาพภูมิประเทศ ..... พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มและดอนทิศเหนือติดบ้านหน้ามือ หมู่ที่ 6
ทิศใต้ติดบ้านหน้ามือ หมู่ที่ 8 ทิศตะวันออกติดบ้านหน้ามือ หมู่ที่ 4

สังคมพืช ..... พื้นที่พบกระจายโดยทั่วไป มีมะม่วง ลำไย มะพร้าว มะละกอ มะขาม

13. ลักษณะดิน

ชนิดดิน ..... ชุดดินนครพนม กลุ่มที่ชุดดินที่ 6 ลักษณะและคุณสมบัติอื่น เป็นดินอึกมาก อินทรียวัตถุ
ปานกลาง ปะการังดินอึกเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลสลับปะการังสีน้ำตาลปนเหลือง

14. แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำชลประทาน

14.1 แหล่งน้ำธรรมชาติ

ห้วย ชื่อ..... -

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งห้วย)

ละติจูด (Latitude)..... - ..... ลองจิจูด (Longitude)..... -

ขนาด ความกว้าง..... - ..... กิโลเมตร ความยาว..... - ..... กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

หนอง ชื่อ..... หนองดอนขอ

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งหนอง)

ละติจูด (Latitude) 16.976400N ..... ลองจิจูด (Longitude) 104.541992E

ขนาด ความกว้าง..... 0.60 ..... กิโลเมตร ความยาว..... 1.20 ..... กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

คลอง ชื่อ..... -

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งคลอง)

ละติจูด (Latitude)..... - ..... ลองจิจูด (Longitude)..... -

ขนาด ความกว้าง..... - ..... กิโลเมตร ความยาว..... - ..... กิโลเมตร

มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

บึง ชื่อ.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งบึง)
ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....
ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

แม่น้ำ ชื่อ.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งแม่น้ำ)
ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....
ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

14.2 แหล่งน้ำชลประทาน

ฝาย ชื่อ.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งฝาย)
ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....
ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

คลองชลประทาน (คลองส่งน้ำ) ชื่อ.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งคลองชลประทาน)
ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....
ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

เขื่อน ชื่อ.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งเขื่อน)
ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....
ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

อ่างเก็บน้ำ ชื่อ.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งอ่างเก็บน้ำ)
ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....
ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

ฝายชะลอความชุ่มชื้น ชื่อ.....
พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งฝายชะลอความชุ่มชื้น)
ละติจูด (Latitude)..... ลองจิจูด (Longitude).....
ขนาด ความกว้าง.....กิโลเมตร ความยาว.....กิโลเมตร
 มีน้ำตลอดปี มีน้ำเป็นฤดูกาล

15.ปริมาณและคุณภาพน้ำ

15.1 ปริมาณน้ำฝน

- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี.....มิลลิเมตร
- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุดต่อปี .....มิลลิเมตร ช่วงเดือน .....- เดือน.....
- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่ำสุดต่อปี .....มิลลิเมตร ช่วงเดือน .....- เดือน.....

15.2 ปริมาณความต้องการใช้น้ำเปรียบเทียบกับปริมาณน้ำที่มีในพื้นที่

- เพียงพตลอดปี
- น้ำแห้ง ในช่วงเดือน..... - เดือน .....
- น้ำท่วม ในช่วงเดือน..... - เดือน .....

15.3 คุณภาพของน้ำ

- ปนเปื้อนโลหะหนัก
- ปนเปื้อนจุลินทรีย์
- น้ำสะอาดไม่มีปัญหาการปนเปื้อน

16.อุณหภูมิ

เช้า.....31..... องศาเซลเซียส
เที่ยง.....40..... องศาเซลเซียส
เย็น.....36..... องศาเซลเซียส
สูงสุด.....40..... องศาเซลเซียส
ต่ำสุด.....31..... องศาเซลเซียส
ณ พื้นที่เก็บโดยรวมต่อวัน

17.ความเข้มแสง

เช้า.....2547.....ลักซ์
เที่ยง.....7442.....ลักซ์
เย็น.....4041.....ลักซ์

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... ๓๓ นก'

วัน เดือน ปี ..... 20 เมษายน 2567

คำชี้แจง

ใบงานที่ 4 เรื่อง การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติ ที่มาการตั้งถิ่นฐาน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นวิถีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

วัสดุ/อุปกรณ์

1. แบบใบงานที่ 4 จำนวน 1 ชุด
2. ปากกา 2 สี
3. ปากกาเมจิก 2 สี
4. กิ่งกล้วย
- 5.

วิธีการ

1. สอนตามข้อมูลจากสื่อชุมชน / อนุชน
2. สอนตามข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน จากคณะกรรมการชุมชน และประชาชนที่เข้าร่วม
- 3.
- 4.
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น
2. ทราบศักยภาพของท้องถิ่น
3. ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น
- 4.
- 5.

แบบบันทึกข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ..... บ้านนาค้ำพวย

ที่ตั้งหมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ..... 9 ..... ซอย ..... ถนน .....

ตำบล/แขวง ..... นาค ..... อำเภอ/เขต ..... หนอง ..... จังหวัด ..... นครพนม

บันทึกข้อมูล ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

..... บ้านนาค้ำพวย หมู่ที่ 9 แยกมาจากบ้านนาค้ำกลาง หมู่ที่ 2 เลื่อนปี พ.ศ. 2520

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 1)

ชื่อ-สกุล ..... นายเกษมศักดิ์ อดิษฐ์ ..... อายุ ..... 54 ..... ปี อาชีพ ..... เกษตรกร

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ..... นาค้ำพวย

ที่อยู่บ้านเลขที่ ..... 44 ..... หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ..... 9 ..... ซอย ..... ถนน .....

ตำบล/แขวง ..... นาค ..... อำเภอ/เขต ..... หนอง ..... จังหวัด ..... นครพนม

หมายเลขโทรศัพท์ ..... อีเมล .....

ใบงานที่ 4

เรื่อง การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน

18.สรุปข้อมูลประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

บ้านท่ากุ่ม แยกมาจากหมู่บ้าน คนที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2520 ผู้เฒ่าบ้าน คนที่ 1
นาย ฉายาทอง วงศ์ศรีธา เป็นผู้เฒ่าบ้านโดยมีนายตา วงศ์ศรีธา และนายทวีศักดิ์ ก้อนทอง
เป็นผู้ช่วยผู้เฒ่าบ้าน คนที่ 2 นายสีมาม่วง แสงน้อย เป็นผู้เฒ่าบ้าน โดยมีนายตา และ
นายทวีศักดิ์ เป็นผู้ช่วยผู้เฒ่าบ้าน คนที่ 3 นายทอง วงศ์ศรีธา เป็นผู้เฒ่าบ้าน
มีนายตา วงศ์ศรีธา และนายทวีศักดิ์ ก้อนทอง เป็นผู้ช่วยผู้เฒ่าบ้าน คนที่ 4 -
นายขอ สีทาขาว เป็นผู้เฒ่าบ้าน มีนายบุญส่ง วงศ์ทอง และนายศุภชาติ วงศ์ศรีธา
เป็นผู้ช่วยผู้เฒ่าบ้าน คนที่ 5 นายเกษมศักดิ์ อินทร์ เป็นผู้เฒ่าบ้าน มีนายณรงค์ นุ่งเป้า
และนางขวัญตา วงศ์ศรีธา เป็นผู้ช่วยผู้เฒ่าบ้าน ต่อมานายณรงค์ นุ่งเป้า ลาออกจาก
เป็นผู้ช่วยผู้เฒ่าบ้าน และได้แต่งตั้งนายผัด วงศ์คำจันทร์ เป็นผู้ช่วยผู้เฒ่าบ้าน
แทนนายณรงค์ นุ่งเป้า จบฉบับปัจจุบัน

แบบบันทึกข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง .....

ที่ตั้งหมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

บันทึกข้อมูล ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 2)

ชื่อ-สกุล.....อายุ.....ปี อาชีพ.....

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง .....

ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

หมายเลขโทรศัพท์.....อีเมล.....

แบบบันทึกข้อมูลวิถีชีวิตรายบุคคล

ข้อพิจารณา (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

วิถีชีวิตประจำวัน

.....ตื่นเช้า ทำบุญตักบาตร ทำงานบ้าน ทำนา
.....
.....
.....

วิถีชีวิตรอบสัปดาห์

.....ทำบุญวันพระ 1 สัปดาห์ 1 ครั้ง ไปวัด
.....
.....
.....

วิถีชีวิตรอบเดือน

.....ประชุมประจำเดือน
.....พัฒนาหมู่บ้าน
.....
.....

วิถีชีวิตรอบปี

.....ทำบุญประจำปี บุญกริ่ง บุญผ้าป่า บุญพระเวสสันดร
.....
.....
.....

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 1)

ชื่อ-สกุล..... นายเกษมศักดิ์ ธานีรัมย์ ..... อายุ..... 54 ..... ปี อาชีพ..... เกษตรกร
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง..... หมู่ 9
ที่อยู่บ้านเลขที่..... 44 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่..... 9 ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ..... จังหวัด.....
หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

แบบบันทึกข้อมูลวิถีชีวิตรายบุคคล

ข้อพิจารณา (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

วิถีชีวิตรอบวัน

ตื่นเช้าไปนา ปลูกพืชผักสวนครัว รดน้ำพวงมณี

วิถีชีวิตรอบสัปดาห์

ทำความสะอาดรอบบ้าน เก็บขยะทิ้งขยะ

วิถีชีวิตรอบเดือน

พักผ่อนอยู่กับบ้าน ประจําวันเดือน และประจําฤดูกาลเดือน

วิถีชีวิตรอบปี

ร่วมบุญประเพณี ที่ทางหมู่บ้านท้องถิ่น เช่น ทำบุญวันปีใหม่ บุญสงกรานต์ บุญกฐินฯ

ผู้ให้ข้อมูล (คนที่ 2)

ชื่อ-สกุล... อดิศักดิ์ วงศ์ดำจัน อายุ... 48 ปี อาชีพ... ทักษา
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง... หมู่ 9
ที่อยู่บ้านเลขที่... 32 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่... 9 ซอย... ถนน...
ตำบล/แขวง... นาแก้ว อำเภอ/เขต... ผานก จังหวัด... น่าน
หมายเลขโทรศัพท์... อีเมล...

แบบบันทึกวิถีชีวิตหมู่บ้าน ชุมชน แขวง

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง ..... บ้านนาต้น

ที่ตั้งหมู่บ้าน/ชุมชนที่/แขวงที่ ..... ๑ ..... ซอย ..... ถนน .....

ตำบล/แขวง ..... นา ..... อำเภอ/เขต ..... ๗๕๕ ..... จังหวัด ..... นครพนม .....

วิถีหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง

ข้อพิจารณา (กิจวัตรประจำวัน การประกอบอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ)

1.เดือนมกราคม

ช่วงภายในเดือน ..... ช่วงภายในเดือน ..... สักสกลส่วนครัว

2.เดือนกุมภาพันธ์

ช่วงภายในเดือน ..... ช่วงภายในเดือน ..... บางคนรับจ้างทั่วไป บางคนทำเครื่องจักรสาน

3.เดือนมีนาคม

ช่วงภายในเดือน ..... ช่วงภายในเดือน ..... รับจ้างทั่วไป

4.เดือนเมษายน

ช่วงภายในเดือน ..... ช่วงภายในเดือน ..... รับจ้างทั่วไป

5.เดือนพฤษภาคม

ช่วงภายในเดือน ..... ช่วงภายในเดือน ..... ตกปลา เตรียมทำนา

6.เดือนมิถุนายน

ช่วงภายในเดือน ..... ช่วงภายในเดือน ..... รับจ้างทำนา ตกปลา

7.เดือนกรกฎาคม

ช่วงภายในเดือน ..... ช่วงภายในเดือน ..... รับจ้างทำนา ตกปลา

8.เดือนสิงหาคม

..... ปลูกข้าว เช่น ษกยก ไร่บัวต ๓๓ปลูก
.....
.....

9.เดือนกันยายน

..... ปลูกข้าว หากบ หอย ปู ปลา ตามหนองน้ำ นางคนหาเพื่ออำมหไร
..... นางคนหาเพื่อตัวเก็บในครอบครัว
.....

10.เดือนตุลาคม

..... เริ่มเก็บข้าวฤดูเกี่ยวข้าวค.๑ รับจำหน่ยข้าว
.....
.....

11.เดือนพฤศจิกายน

..... ประเพณีออกกระทง ไหว้พระแม่คงคา
.....
.....

12.เดือนธันวาคม

..... ทำบุญตักบาตร วันคล้ายวันพระราชสมภพ รัชกาลที่ ๑
.....
.....

บันทึกข้อมูลเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....
.....

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ๗๗๓. ๗๗๓

วัน เดือน ปี ..... 2๐ เมษายน 25๖๖

คำชี้แจง

ใบงานที่ 5 เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลพืชที่มีความสำคัญ และมีลักษณะเด่น สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ทราบศักยภาพของพืชในท้องถิ่น
3. เพื่อให้ตระหนัก เห็นคุณค่าของพืชในท้องถิ่น

วัสดุอุปกรณ์

1. 1 กทม. ๑๕๕๖ ๒๖๗
2. ๓๒๕๗๗๐
3. ๓๒๕๗๗๐, ๓๒๕๗๗๐
- 4.
- 5.

วิธีการ

1. สืบค้นข้อมูลพืชจากฐานข้อมูล
2. สืบค้น
3. ๓๒๕๗๗๐
- 4.
- 5.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น
2. ทำให้ทราบศักยภาพของพืชในท้องถิ่น
3. ทำให้ตระหนัก เห็นคุณค่าของพืชในท้องถิ่น
- 4.
- 5.

ใบงานที่ 5

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น

20. ข้อมูลพืช

ชื่อนิคมพืช..... ฝักราก , ขมกขัง
 ชื่อวิทยาศาสตร์..... Carica papaya L วงศ์ CARICACEAE
 รหัสพรรณไม้..... 8-6480705-09-038/004 ลักษณะวิสัย..... ไม้ล้มลุก
 ลักษณะเด่นของพืช..... คีตโนลิส ผสม

บริเวณที่พบ..... บ้านศรี 27 หมู่ 9
 ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง..... บ้านวัดใหม่
 ที่อยู่บ้านเลขที่..... 29 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่..... 9 ขอบ..... ถนน
 ตำบล/แขวง..... ขอน อำเภอ/เขต..... เมือง จังหวัด..... นครราชสีมา
 พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพรรณไม้)
 ละติจูด (Latitude)..... 16.941318..... ลองจิจูด (Longitude)..... 104.541208
 อายุประมาณ..... 2 ปี เส้นรอบวงลำต้น..... 0.53 เมตร ความสูง..... 9 เมตร
 สถานภาพ..... 30/ไม้..... จำนวนที่พบ (ต้น)..... 1

การใช้ประโยชน์ในท้องถิ่น (ระบุส่วนที่ใช้และวิธีการใช้)

อาหาร..... ผค. กับน้ำต้มรับประทาน
 ผศ. ข้างบ้านปากน้ำเงิน

ยารักษาโรค ใช้กับคน

ยารักษาโรค ใช้กับสัตว์

เครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ

ยาฆ่าแมลง ยาปราบศัตรูพืช

.....
.....
.....
.....

ความเกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม

.....
.....
.....

ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

.....
.....
.....

อื่นๆ (เช่น การเป็นพืช อันตราย)

.....
.....
.....

ความสำคัญของพืช โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☒ พืชไม้ผล	☐ พืชใช้เนื้อไม้
☐ ไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ พืชเส้นใย
☐ พืชผักพื้นเมือง ผักสวนครัว	☐ พืชให้แป้งและน้ำตาล
☐ พืชจักสาน	☐ พืชให้น้ำมันหอมระเหย
☐ พืชเครื่องตี	☐ พืชอาหารสัตว์
☐ พืชสมุนไพร	☐ พืชมีพิษ
☐ พืชเครื่องเทศ	☐ พืชกำจัดแมลง
☐ พืชน้ำมัน	☐ วัชพืช
☐ พืชให้สี	☐ พืชให้น้ำยาง
☐ พืชเพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	

มีเจ้าของ

ไม่มีเจ้าของ

เจ้าของพืช

ชื่อ-สกุล ส.ร. สิริมงคล วงศ์ตีนเป็ด อายุ 45 ปี อาชีพ ครู

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านหนองหอย

ที่อยู่บ้านเลขที่ 24 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ๑ ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง หนอง อำเภอ/เขต หนอง จังหวัด หนองบัวลำภู

หมายเลขโทรศัพท์ - อีเมล -

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล ส.ร. สิริมงคล วงศ์ตีนเป็ด อายุ 45 ปี อาชีพ ครู

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านหนองหอย

ที่อยู่บ้านเลขที่ 24 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ ๑ ซอย - ถนน -

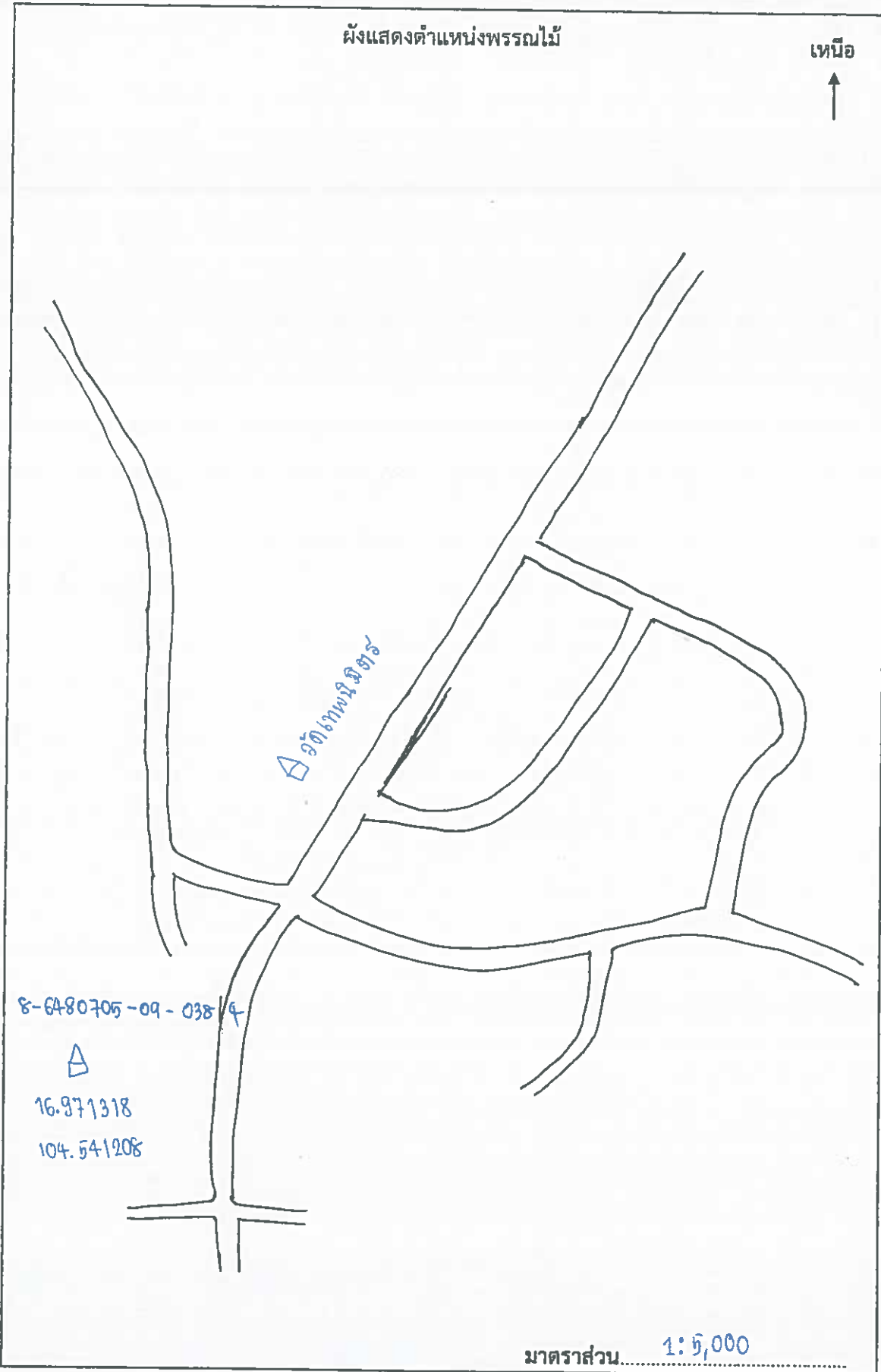
ตำบล/แขวง หนอง อำเภอ/เขต หนอง จังหวัด หนองบัวลำภู

หมายเลขโทรศัพท์ - อีเมล -

ผังแสดงตำแหน่งพรณไม้

เหนือ

8-6480705-09-038/4

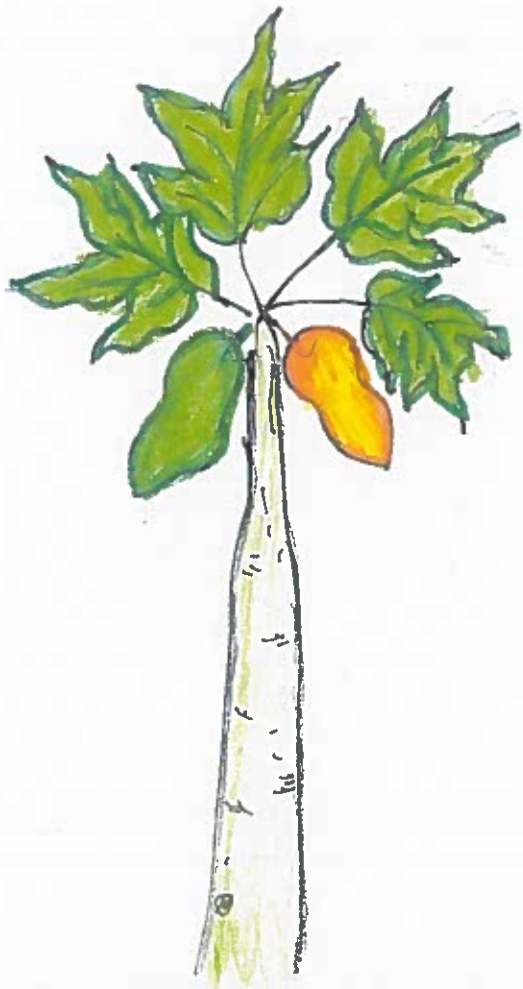

16.971318

104.541208

มาตราส่วน 1:5,000

วาดภาพประกอบ

ลักษณะวิลัย

1: 50

1: 168

1: 15

1: 40

มาตราส่วน.....

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... อุต นาด

วัน เดือน ปี ..... 20 เมษายน 2566

ใบงานที่ 6

เรื่อง การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น

21. ข้อมูลพันธุ์สัตว์

ชื่อนิรพันธุ์สัตว์ สุนัข

ชื่อวิทยาศาสตร์ Canis familiaris

รหัสพันธุ์สัตว์ 8-6980705-09-012/3

ประเภทของสัตว์ (เช่น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ฯลฯ)
มีลำตัวใหญ่ มีเขี้ยว ปนขนยาว

บริเวณที่พบ บ้านเลขที่ 44 หมู่ 9

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง บ้านนาสุโขทัย

ที่อยู่บ้านเลขที่ 44 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 9 ซอย - ถนน -

ตำบล/แขวง นาสุ อำเภอ/เขต นาแก จังหวัด นครพนม

พิกัดทางภูมิศาสตร์ (ตำแหน่งพันธุ์สัตว์)

ละติจูด (Latitude) 16.975603 ลองจิจูด (Longitude) 104.543848

อายุประมาณ 8 ปี เพศ ผู้

ประวัติที่มา ญาตินำมาให้เลี้ยงเพื่อเอาใจแม่เข็น

ลักษณะเด่น

มีเขี้ยว ปนขนยาว ลำตัวใหญ่ มีลำตัวใหญ่

ประโยชน์ของสัตว์

เอามาไว้เลี้ยง

เลี้ยงเพื่อการจำหน่าย รายได้ประมาณ - บาท/เดือน รายได้ประมาณ - บาท/ปี

เลี้ยงเพื่อเป็นพ่อพันธุ์ ชื่อพันธุ์ -

เลี้ยงเพื่อเป็นแม่พันธุ์ ชื่อพันธุ์ -

อื่นๆ -

ความสำคัญของสัตว์ โดยเลือกได้มากกว่า 1 กลุ่ม แบ่งออกเป็น

☐ สัตว์เพื่อการเกษตร	☐ สัตว์เพื่ออุตสาหกรรม
☐ สัตว์เพื่อกำจัดศัตรูพืช	☐ สัตว์เพื่อเป็นเครื่องนุ่งห่มและเครื่องประดับ
☐ สัตว์เพื่อเป็นพาหนะหรือแรงงาน	☐ สัตว์เพื่องานวิทยาศาสตร์และการแพทย์
☐ สัตว์เพื่อเศรษฐกิจ	☐ สัตว์เพื่อเป็นอาหารและยารักษาโรค
☒ สัตว์เพื่อนันทนาการและด้านจิตใจ	☐ สัตว์เพื่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ

มีเจ้าของ

ไม่มีเจ้าของ

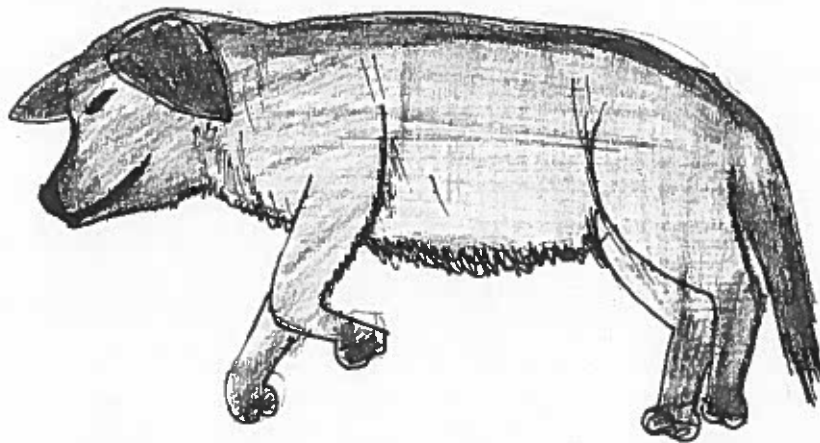
เจ้าของสัตว์

ชื่อ-สกุล..... ทยเกษมศักดิ์ ๖ ไร่ ไร่ อายุ 57 ปี อาชีพ..... เกษตรกร
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง..... บ้านนาคู่ฝอย
ที่อยู่บ้านเลขที่ 44 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 9 ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... ไร่..... อำเภอ/เขต..... ไร่แก้ว จังหวัด..... นครพนม
หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล..... ทยเกษมศักดิ์ ๖ ไร่ ไร่ อายุ 57 ปี อาชีพ..... เกษตรกร
ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน/แขวง..... บ้านนาคู่ฝอย
ที่อยู่บ้านเลขที่ 44 หมู่ที่/ชุมชนที่/แขวงที่ 9 ซอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... ไร่..... อำเภอ/เขต..... ไร่แก้ว จังหวัด..... นครพนม
หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล.....

วาดภาพประกอบ

มาตราส่วน..... 1:8

บันทึกข้อมูลโดย หน่วยงาน/สถานศึกษา ..... อมต. หนาคู่
วัน เดือน ปี ..... 20 เมษายน พ. 2566